

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΑ΄
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016
Αρ. Φύλ. 844

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 844, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

Ιδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Έκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9, 546 33 Θεσ/νίκη

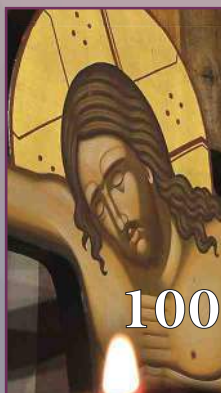
Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επιμέλεια:
«Χριστιανική Έλπις»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ. & fax: 2310 677421
Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ασπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:
Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Γιά τούς συνδρομητές
τοῦ ἔξωτερικοῦ
IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

Περιεχόμενα

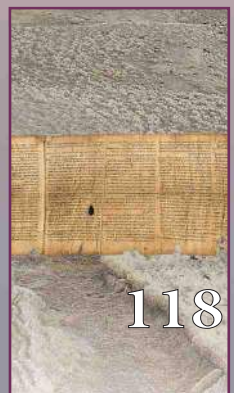
Χρειαζόμαστε μία ἔξοδο	99
Πατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός;	100
Τό Πάθος τοῦ Χριστοῦ καί τά πάθη μας	102
Κάποιος νά μέ καταλαβαίνει	104
Ἐπιστολή Ἰακώβου: 9η Διδαχή (5,7-11)	106
Τό «γλωσσόκομον»: εὐλογία ἢ κατάρα;	108
Εἰς τιμήν καί μνήμην τοῦ ἀειμνήστου φίλου Στεργίου Σάκκου	109
Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς	112
Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος Στ' (1775-1821)	114
Τό δεύτερο ΟΧΙ	116
Ἡ Νεκρά Θάλασσα ζωντανεῖ τά χειρόγραφα	118
«Ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις» (διήγημα)	120
Ἐκδηλώσεις τῆς Αδελφότητος	122
Προβληματισμοί σχετικά μέ τήν Πανορθόδοξη Σύνοδο	123
Συζητώντας τά γεγονότα	126

100

108

118

Χρειαζόμαστε μία έξοδο

Τό διαβεβαίωσε τό ἀδιάφειστο στόμα τοῦ Θεανθρώπου· «Ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πολὺν καρπὸν φέρει» (Ἰω 12,24). Καί τῇ διαβεβαίωση ὑπέγραψε μέ τό αἷμα του πάνω στὸν βράχο τοῦ Γολγοθᾶ ὡς μέγας Ἀρχιερέας προσφέροντας θύμα τὸν ἑαυτό του ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας.

Στὴ νέα κτίση, στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, αὐτὴ ἡ διαβεβαίωση ἔγινε παρακαταθήκη ἱερὴ καί ὁ σταυρός, τό σύμβολο τῆς θυσίας, εἶναι τό λαβάρο καί τό ἀκαταμάχητο ὄπλο τῶν λυτρωμένων σὲ κάθε ἐποχὴ.

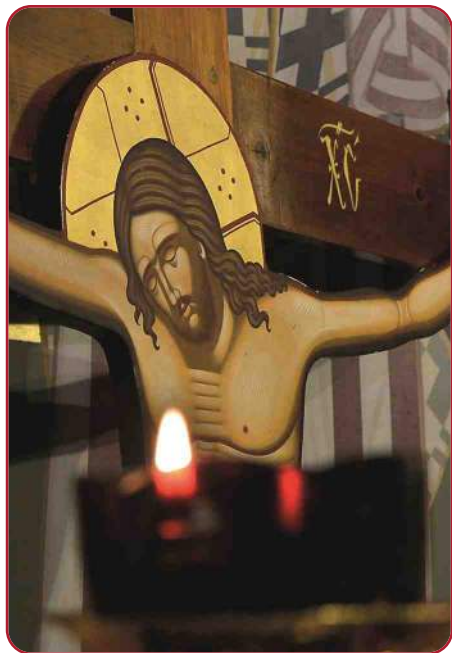
Ἀμέτρητες οἱ περιστάσεις τῆς ἄσχημης καθημερινότητας ἀλλὰ καί οἱ σελίδες τῆς λαμπρῆς ἱστορίας πού σημαδεύονται ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ σταυροῦ, γιὰ νά καταυγασθοῦν στὴ συνέχεια ἀπὸ τό φῶς τῆς ἀνάστασης. Κι εἶναι καύχημα σεμνὸ τοῦ Γένους μας ὅτι πολλές ἀπὸ αὐτές τίς ἐνδοξες σελίδες τῆς παγκόσμιας ἱστορίας τίς ἔγραψε ἡ θυσία Ἑλλήνων, καί τίς ὑπέγραψε τό δικό τους αἷμα. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι κάθε φλόμπουρο πού ὕψωναν οἱ ἐπαναστάτες τοῦ 1821 σημαδεύονταν μέ τὸν σταυρό. Αὐτὸς ὁ σταυρὸς μένει ὡς σήμερα ἔμβλημα στὴ σημαία τῆς πατρίδας μας, γιὰ νά μᾶς θυμίζει τό χρέος ἐναντι τῆς ἐλευθερίας πού μᾶς ἐξασφάλισαν οἱ ἡρωικοὶ νεκροὶ μας.

«Κι ἂν ματασιπώθηκε Ἑλλάς», γιὰ νά θυμηθοῦμε τὸν Μακρυγιάννη, «καὶ ξαναγεννήθηκε ἡ Πατρίδα καὶ ἀναστήθηκε», δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ θαῦμα καὶ νίκη καὶ θρίαμβος τοῦ σταυροῦ, στὸν ὁποῖο εἶχαν κρεμάσει τίς ἐλπίδες τους οἱ φτωχοί, μικροὶ καὶ ἄοπλοι πατέρες μας. Μέ αὐτὸν τὸν σταυρὸ ὁ ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσήφ, πρόμαχος τῆς ἐλευθερίας καὶ ταυτόχρονα διάκονος τῶν πονεμένων ψυχῶν, παρηγοροῦσε καὶ ἐνίσχυε τοὺς «ἐλεύθερους πολιορκημένους» Μεσολογγίτες μέσα σ' ἐκεῖνον τὸν ἱστορικό «φράχτη».

Ἦταν ἡ πίστη τοῦ σταυροῦ καὶ ὁ πόθος τῆς λευτεριᾶς πού ἔκανε ὥστε, ὅπως θαυμάζει ὁ φιλέλληνας, «ἡ διάθεσις πρὸς αὐτοθυσίαν, προνόμιον τῶν ἡρωικῶν φύσεων» νά γίνῃ ὁμαδική. Μέ αὐτὴ τὴ διάθεση, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ πείνα τοὺς θέριζε καὶ οἱ δυνάμεις τοὺς ἐγκατέλειπαν, μπορούσαν νά ἀποκρούουν τίς δελεαστικές προτάσεις τοῦ Ἱμπραὴμ γιὰ συνθηκολόγηση μέ τὴ λακωνικὴ ἀπάντηση: «Πεθαίνουμε ἀλλὰ δέν προσκυνοῦμε!». Ἦταν πρὶν 190 χρόνια, Σάββατο τοῦ Λαζάρου, 10 Ἀπριλίου 1826, ὅταν μεταρσιωμένος ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος Ἰωσήφ τέλεσε τὴν τελευταία θεία Λειτουργία κι ὕστερα βγῆκε μέ τοὺς ἱερεῖς καὶ μετέδωσε τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Μέ τὴ δύναμη τῆς θείας Κοινωνίας ἔκαναν τίς τελευταῖες ἐτοιμασίες γιὰ τὴν ἐξοδο ἐκεῖνο τό ἱστορικό βράδυ.

Κοινὴ ἡ διαπίστωση ὅτι ἔχουμε κι ἐμεῖς σήμερα ἀνάγκη ἀπὸ μία ἐξοδο· μία ἐξοδο ἀπὸ τὸν ἀσφυκτικό κλοιὸ τῆς ἴδιας τῆς ὀλιγωρίας μας, τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ μας. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀνάγκη, ἡ ἐπιταγὴ τῶν καιρῶν μας. Θά τὴν τολμήσουμε;

Γιατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός;

Αὐτό πού ζητᾶ
ὁ Χριστός ἀπό μᾶς
εἶναι ἡ ἀγάπη μας,
νά τόν ἀγαποῦμε...
Ἀγάπη βέβαια
θά πεῖ θυσία.
Καί ἡ δική μας θυσία
γι' Αὐτόν
εἶναι νά τηροῦμε
τίς ἐντολές Του,
ὅ,τι καί ἂν κοστίσει.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Τό μεγαλύτερο ἔγκλημα ὅλων τῶν αἰώνων συντελέσθηκε. Ὁ ἀναμάρτητος πεθαίνει σάν κακοῦργος. Καί ὄχι μόνο πεθαίνει ἔτσι, ἀλλά σηκώνει στούς ὠμους του ὅλες τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων (βλ. Ἰω 1,29). Γίνεται «ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα» (Γα 3,13). Ἐνῶ θά ἔπρεπε νά πεθάνουμε ἐμεῖς, οἱ ἀντάρτες κατὰ τοῦ Θεοῦ καί ἀποστάτες, καί νά ἐξαφανισθεῖ τό γένος μας ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς, πεθαίνει Ἐκεῖνος γιά μᾶς. Παίρνει τήν θέση μας. Γιά νά δικαιωθοῦμε ἐμεῖς οἱ ἔνοχοι, καταδικάζεται ὁ Ἀθῶος. Τό αἷμα του γίνεται θυσία καί λύτρο γιά νά λυτρωθεῖ ἡ ἀνθρωπότητα ἀπό τά δεσμά τοῦ σατανᾶ καί τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων.

Ἀλλά γιατί ἔπρεπε νά πεθάνει μέ τόσο φοβερό τρόπο ὁ Χριστός; Γιατί ἔπρεπε νά ὑποστῇ τό φρικτό μαρτύριο τῆς σταύρωσης ὁ σαρκωμένος Θεός; Γιά τέσσερις κυρίως λόγους.

Πρῶτον: Γιά νά οἰκειωθεῖ τόν θάνατο. Ὁ θάνατος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας. Ὁ Κύριος ὅμως ὡς Θεός ἦταν ἀναμάρτητος. Ἄμαρτία σημαίνει ἄρνηση τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά δέν μπορεῖ ὁ Θεός νά ἀρνηθεῖ τόν ἑαυτό του (βλ. Β' Τι 2, 13). Γιά νά πεθάνει ὥστόσο ἔπρεπε νά μπεῖ στόν κύκλο τῆς ἁμαρτίας. Πῶς ὅμως ἀφοῦ ἦταν ἄσπιλος καί ἀνέγγιχτος ἀπ' αὐτή; Γι' αὐτό ἡ ἀγάπη καί ἡ ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ προέβλεψε ὅτι «κεκατηραμένος ὑπὸ Θεοῦ πᾶς κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου» (Δε 21,23). Νά ὁ τρόπος: ὁ ἀναμάρτητος Ἰησοῦς θά μπεῖ στόν κύκλο τῆς κατάρας καί θά γίνε, ὅπως εἶπα πῶςπάνω, κατάρα ἀνεβαίνοντας στό καταραμένο ξύλο τοῦ σταυροῦ. Ἔτσι, χωρίς νά ἁμαρτήσῃ ὁ ἴδιος, γίνεται καταραμένος καί εἰσέρχεται στό βασίλειο τοῦ θανάτου.

Δεύτερον: Γιά νά παραπλανήσῃ τόν σατανᾶ. Ὁ διάβολος προσβάλλει, διεισδύει καί ὠθεῖ στήν ἁμαρτία ὅλους μας, ἀλλά στόν Ἰησοῦ δέν

μπόρεσε ποτέ νά κάνει κάτι τέτοιο. 'Ο Χριστός τότε στην έρημο απέκρουσε τίς πειρασμικές προκλήσεις του καί ἀρνήθηκε νά τόν ὑπακούσει, χωρίς ὅμως νά τοῦ ἀποκαλύψει τήν θεϊκή φύση του, ποιός πραγματικά εἶναι. 'Ο σατανᾶς δέν γνώριζε τίποτε γι' αὐτόν, τοῦ ἦταν μυστήριο. Ἄν γνώριζε, δέν θά τόν σταύρωνε (βλ. Α' Κο 2,8). 'Ο τελευταῖος πειρασμός στόν ὁποῖο τόν ὑποβάλλει εἶναι ὁ σταυρός. Προσπαθεῖ ἔτσι νά τόν ὀδηγήσει σέ ἀκραῖες μορφές πόνου καί βασανισμοῦ, γιά νά τόν κάνει νά ἐκδηλωθεῖ, νά ἀποκαλύψει ποιός πραγματικά εἶναι. Σκεφτόταν ὅτι ἂν ἦταν Θεός, δέν θά δεχόταν νά ὑπομείνει κάτι τέτοιο. Ἄν πάλι ἦταν ἕνας ἀπλός ἄνθρωπος, ὁ σταυρός θά ἦταν τό τέλος του. Τά ὑποχερίά του, ὁ ἄπιστος λαός, προκαλοῦν τόν Ἑσταυρωμένο, ὅπως ἀκριβῶς ἔκανε τότε, στήν έρημο, ὁ ἀρχηγός τους· μέ τίς ἴδιες φράσεις· «εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάρθῃ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ» (Μθ 27,40). Ἀλλά ὁ Ἰησοῦς δέν θά κατεβεῖ ἀπὸ τόν σταυρό. Θά μείνει καρφωμένος ἐκεῖ καί θά πεθάνει, καί ἐνῶ ὁ διάβολος ἐπιχάρει διότι ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ ἕναν τόσο μυστηριώδη ἐχθρό του, τήν ἴδια στιγμή συντρίβεται ἀπὸ τήν δόξα τῆς θεότητάς Του.

Τρίτον: 'Ο Ἰησοῦς σταυρώνεται, **ὥστε, ὅπως λέει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, νά πιστοποιηθεῖ ἐπίσημα ὁ θάνατός του.** Πεθαίνει δημόσια καί μέ τήν ἐπικύρωση τοῦ θανάτου του ἀπὸ τό ρωμαϊκό ἐκτελεστικό ἀπόσπασμα αἶρεται κάθε ἀμφιβολία. Δέν πεθαίνει κάπου, σέ κάποιο σπίτι, μπροστά σέ λίγους. Τόν βλέπουν ὅλοι νά ξεψυχᾷ. Ἔτσι μποροῦν ἔπειτα οἱ μαθητές νά βγοῦν καί νά κηρύξουν σ' ὅλους τοὺς Ἰουδαίους ὅτι αὐτόν πού σταύρωσαν καί πέθανε - καί αὐτά τά γεγονότα κανεῖς δέν μπορεί νά τά διαψεύσει- αὐτός ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς καί οἱ ἴδιοι εἶναι μάρτυρες

αὐτῆς τῆς ἀλήθειας (βλ. Πρξ 2,32). Ἐνισχύεται ἔτσι τό κήρυγμα τῆς ἀνάστασης.

Τέταρτον: Γιά νά μᾶς δείξει τό μέγεθος τῆς ἀγάπης του. Λέει πολλές φορές ἡ μάνα: «Ἐγὼ γιά τὰ παιδιά μου καί στήν φωτιά εἶμαι ἔτοιμη νά πέσω». Καί ὁ Ἰησοῦς θά μπορούσε νά πεῖ: «Ἐγὼ γιά σᾶς, τὰ παιδιά μου, καί στόν σταυρό ἀνέβηκα. Καί τίς φλέβες μου ἄνοιξα. Γυμνός κρεμάσθηκα πάνω στό ξύλο καί δέν ντράπηκα. Δέχθηκα ὕβρεις, ἐμπτυσμούς, ραπίσματα καί τό φραγγέλιο ἀκόμη. Νά πόσο σᾶς ἀγαπῶ!». Ὅπως λέει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ἰω 3,16). 'Ο Θεός μᾶς ἀγάπησε τόσο, ὥστε παρέδωσε στόν θάνατο τόν Υἱό του τόν μονογενῆ. Καί ὄχι σέ ὁποιοδήποτε θάνατο ἀλλά στόν πιό φοβερό, στόν πιό τρομερό, στόν σταυρικό!

Ἐναντι ὅλων αὐτῶν τῶν εὐεργεσιῶν **ποιό εἶναι τό δικό μας χρέος;** Δέν ἀνέβηκε βέβαια στόν σταυρό ὁ Κύριος ἐπειδὴ περίμενε ἀπὸ μᾶς ἀνταπόδοση. Τί θά μπορούσαμε ἐμεῖς νά τοῦ ἀνταποδώσουμε γιά τήν θυσία του; Τί μπορούμε νά τοῦ προσφέρουμε σάν ἀνταπόδομα τῆς ἀγάπης του; Ἀπολύτως τίποτε.

Αὐτό πού ζητᾷ, ὡστόσο, ὁ Χριστός ἀπὸ μᾶς εἶναι ἡ ἀγάπη μας, νά τόν ἀγαποῦμε. Γιατί; Διότι αὐτό σημαίνει ὅτι τόν ἀποδεχόμαστε Κύριο καί Θεό μας, συνδεόμαστε μαζί του καί ἔτσι μᾶς μεταγγίζει τήν αἰώνια ζωή, τήν ζωή του. Δέν κερδίζει δηλαδή Αὐτός κάτι ἀπ' αὐτή τήν σχέση. Ἐμεῖς κερδίζουμε, ἐμεῖς ὠφελοῦμαστε.

Ἀγάπη βέβαια θά πεῖ θυσία. Τό εἶπαμε. Καί ἡ δική μας θυσία γι' Αὐτόν εἶναι νά τηροῦμε τίς ἐντολές Του, ὅ,τι καί ἂν κοστίζει.

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Τό Πάθος τοῦ Χριστοῦ καί τά πάθη μας

Ἡ πορεία τοῦ Χριστοῦ πρὸς τό ἐκούσιο πάθος συνιστᾷ τό αἰώνιο ὑπόδειγμα ἄκρας συνέπειας ἔργων καί λόγων. Σέ ἀντίθεση μέ πλείστους ὅσους φιλοσόφους καί φιλοσοφούντες προγενεστέρων αἰώνων καί κοινωνικούς ἀναλυτές καί μελετητές τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, τῆς ἀνύπαρκτης γιά πολλούς ἀπό αὐτούς, ὁ Χριστός ἀπευθύνθηκε καί ἀπευθύνεται στὸν πονεμένο ἄνθρωπο μέ λόγια ἀπλά καί πλήρως κατανοητά. Δέν εἶναι συνεπῶς τό ἀκατανόητο ἢ τό δυσνόητο τῶν λόγων πού ἀπωθεῖ διαχρονικά τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ οἱ συνέπειες ἐκ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν.

Ὁ Χριστός καλεῖ διαχρονικά τοὺς πιστοὺς νά ἄρουν τὸν σταυρό τους. Τί ἐννοεῖ; Γιατί δέν ἔκανε τὸν λόγο του πῶς ἐλκυστικό, παρηγορητικό ἢ ἐνθουσιαστικό, ὥστε νά κερδίσει περισσότερο τὴ συμπάθεια τοῦ εὐμετάβλητου σέ κάθε ἐποχῇ λαοῦ, ὁ ὁποῖος τελικὰ πέφτει θύμα τῶν δημαγωγῶν; Ὁ Χριστός δέν ὑπῆρξε δημαγωγός ἢ δάσκαλος τῆς οὐτοπίας, ὅπως τὸν χαρακτήρισαν κάποιοι ἐμπαθεῖς ἢ ἀνήμεροι νά ἀποδεχθοῦν τὸν λόγο Του. Ὁ Χριστός τόνισε στὸν Πιλάτο· «εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυ-

ρήσω τῇ ἀλήθειᾳ» (Ἰω 18,37). Καί εἶναι ἀποδεκτό ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρή. Δέν ἤλθε νὰ πείσει μέ ἐπιχειρήματα ἀνθρώπινης σοφίας, γι' αὐτό καί τό κήρυγμά του πολλοὶ τότε, συντριπτικά περισσότεροι σήμερα, τό χαρακτηρίζουν μωρία! Ἦλθε νὰ ἐλευθερώσει τὸν ἄνθρωπο, τὸν δυναστευόμενο ἀπὸ τὴ δουλεία τοῦ διαβόλου, τὸν αὐτοσταυρούμενο μέ τά βέλη τῶν ἁμαρτιῶν πού διαπράττει.

Ἡ μεγάλη τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὅτι ἀπέκρουσε καί ἀποκρούει τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ στοῦ ὄνομα τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας. Βλέπει παντοῦ στὴ διδασκαλία Του ἀπαγορεύσεις στερητικές αὐτῆς καί βαυκαλίζεται μέ τὴν ψευδαίσθηση τῆς ἐλευθερίας στὴν ἀπόρριψή της. Καί ὁμως ὁ Χριστός ὑπῆρξε ὁ μόνος πού συμπόνεσε τὸν λαό, πού τὸν εἶδε ὡς πρόβατα χωρὶς ποιμένα καταδυναστευόμενο ἀπὸ τὸν ἀρχέκακο διάβολο καί τά ὄργανά του, πού ἀσκοῦσαν καί ἀσκοῦν στὸν ἴδιο βαθμὸ τίς ἐξουσίες ἐπάνω στὴ γῇ! Ὁ Χριστός δέν ἐπωφελήθηκε στοῦ ἐλάχιστο ἀπὸ τὸν ἐντυπωσιασμό τοῦ λαοῦ καί τὴν προσήλωση στοῦ πρόσωπὸ Του ὡς καί λίγες

ήμέρες πρίν από τόν θάνατό Του. Γνώριζε ότι οι δημαγωγοί θά ἐξέρχονταν νικητές γιά μία ακόμη φορά καί θά ἔπειθαν τόν λαό νά κραυγάσει «σταύρωσον, σταύρωσον». Ὁ Χριστός πορεύθηκε πρὸς τό πάθος καί ἔκτεινε τὰ χέρια στὸν σταυρό δείχνοντας τὴν ἀπέραντη ἀγάπη του πρὸς τὸν πάσχοντα ἄνθρωπο· ἀκόμη καί πρὸς ἐκεῖνον πού δέν εἶχε τὴ συναίσθηση ὅτι πάσχει, τὸν ἐμπαθῆ ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ, πού τὸν ὀδήγησε στὴν καταδίκη, ἐπειδὴ διέψευσε τό ὄραμά του νά τοῦ προσφέρει ἐγκόσμια ἐξουσία. Τό θαυμαστό καί παραβλεπόμενο «πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδαι τί ποιοῦσι» (Ἰω 23,34), τό ὁποῖο ἐπαναλαμβάνει ὁ πρωτομάρτυρας διάκονος Στέφανος μέ τό «Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην» (Πρξ 7,60), εἶναι τό μεγάλο θαῦμα τῆς ἀγάπης. Ὁ ἐμπαθὴς ἄνθρωπος προτιμᾷ τό μῖσος ἀπὸ τὴν ἀγάπη, τὴν ὁποία στίς σύγχρονες γλῶσσες ἔχει ὑποβιβάσει καί ταυτίσει μέ τὸν ἔρωτα, σέ πρώτη φάση, μέ τὴ γενετήσια ἱκανοποίηση, τελικά.

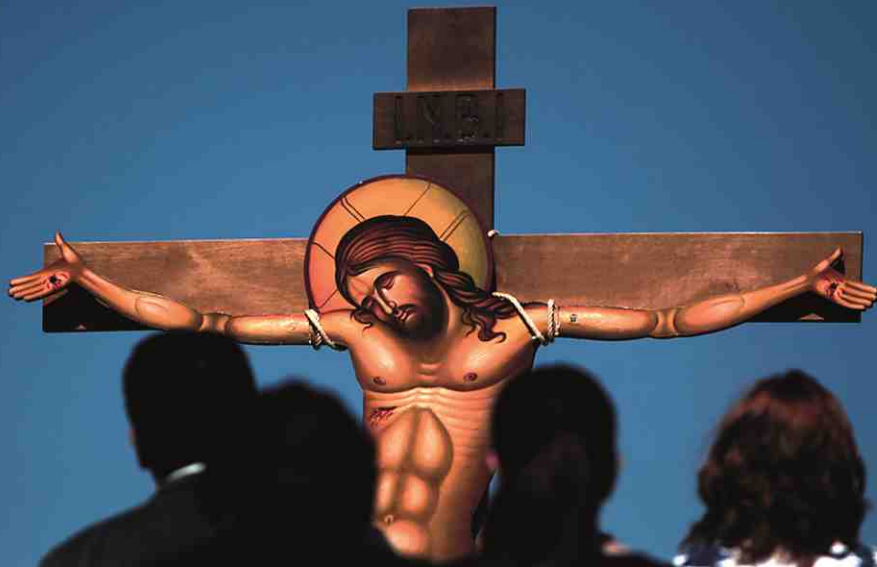
Ὁ ἄνθρωπος ἀρνεῖται νά σηκώσει τὸν σταυρό τοῦ Χριστοῦ. Προτιμᾷ νά σηκώνει κάποιον ἄλλον, κατὰ πολὺ πῶς βαρὺ καί καταθλιπτικό, ἐπαιρόμενος συνάμα γιά τὴν ἀποτίναξη τῶν παντοίων ζυγῶν. Ἀμετανόητος παραμένει δοῦλος τῶν παθῶν του, βασικότερα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ φιλαργυρία, ἡ φιληδονία καί ἡ φιλοδοξία. Κυριευμένος ἀπὸ τὴ φιλαργυρία, διακηρύσσει τὰ περὶ ἰσότητος καί δικαιοσύνης, ὅμως ὀδηγεῖ μέ τὴν ἀπληστία του τοὺς συνανθρώπους του στὴν ἔσχατη ἔνδεια. Κυριευμένος ἀπὸ τὴ φιληδονία ὀδηγεῖται στὴν αὐτοκαταστροφή του προσφέροντας τὸν ἑαυτὸ του θυσία στὸν βωμὸ τῶν ἀκρεστων ἡδονῶν του. Κυριευμένος ἀπὸ τὴ φιλοδοξία, αἱματοκυλίζει τὴν ἀνθρωπότητα σπέρνοντας παντοῦ τὸν θάνατο καί τὴν ὑποδούλωση στὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποία κατανοεῖ μόνο κατὰ τὴν οἰκονομικὴ τῆς διάστασης.

Κάποιοι κοινωνικοὶ ἀναλυτές, ἀνήμεροι νά ἐρμηνεύσουν τὴν ἀνθρώπινη τραγωδία, χρησιμοποιοῦν ὅρους ὑλιστικῆς φιλοσοφίας καί θεωροῦν τὸν ἐμπαθῆ δῆμιο τῶν συνανθρώπων του καταδικαστέο στὸ ὄνομα τοῦ φυσικοῦ δικαίου, τοῦ ἀνύπαρκτου δηλαδή, καί δικαιώνουν τό θῦμα παραβλέποντας δυὸ ἄκρως σημαντικὰ πτυχῆς τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου: 1) Οἱ θῦτες εἶναι συνάμα καί θύματα. 2) Τὰ θύματα εἶναι ἐν δυνάμει θῦτες, ὅταν ζοῦν μέ τό ὄνειρο νά περάσουν στὴ χορεία τῶν πρώτων.

Ὑπὸ τίς συνθήκες αὐτές ὁ πόνος εἶναι ἀφόρητος γιά θῦτες καί θύματα. Καί φυσικά δέν κάνει διάκριση στίς ἐπισκέψεις του, ἂν καί παρυσιάζεται ὑπὸ διαφορετικὰς μορφές. Ἡ προσπάθεια φυγῆς ἀπὸ τὸν πόνο χαρακτηρίζει τὸν ἄνθρωπο χωρὶς Θεό. Οἱ ἔχοντες προσφεύγουν στίς μεσσιανικὰς διακηρύξεις κάποιων ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἀδυνατοῦν νά προσφέρουν θεραπεία τῆς ψυχῆς, τὴν ὑπαρξὴ τῆς ὁποίας ἀρνοῦνται ἢ ἀγνοοῦν. Οἱ ἀπόκληροι ἀποδέχονται τὴ «μοίρα» τους χωρὶς ἐλπίδα συντριβόμενοι ἀπὸ τὴν ἀνέχεια, στὴν ὁποία τοὺς ὀδήγησε ἡ ἀπληστία τῶν ὀλίγων.

Καί οἱ μὲν καί οἱ δὲ παραλύουν μπροστά στὸν ἀκραῖο ἀνθρώπινο πόνο, τὸν θάνατο. Μὴ ἔχοντες ἐλπίδα ἐπιχειροῦν νά προσφέρουν στὸν ἑαυτὸ τους κάποια ψεύτικη παρηγοριά ἐπιτιθέμενοι συνάμα κατὰ τοῦ Χριστοῦ. Τί φοβερό, ὁ ἀναστάσιμος παιάνας «Χριστὸς ἀνέστη» νά ἡχεῖ γιά τοὺς αὐτοσταυρούμενους δούλους τῶν παθῶν ὡς πένθιμο ἐμβατήριον! Πόσο τραγικὸ νά πεθαίνει κάποιος σταυρωμένος χωρὶς ἐλπίδα ἀνάστασης!

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Κάποιος νά μέ καταλαβαίνει...

«Δέν μπορείς νά μέ καταλάβεις, όσο κι ἄν προσπαθεῖς. Δέν ἔζησες αὐτό πού ζῶ ἐγώ», ἔκανε μέ παράπονο ἡ νεαρή μου φίλη καί τά μάτια της δακρύσανε. Ἐδῶ καί δύο χρόνια σηκώνει τόν σταυρό μίας μαρτυρικῆς ἀσθένειας...

«Ἴσως ἐγώ νά μή μπορῶ», ἀπάντησα μέ συντριβή. «Μπορεῖ ὅμως Αὐτός», εἶπα καί ἔδειξα τόν Ἐσταυρωμένο πού κρεμότανε στόν τοῖχο ἀπέναντί. «Αὐτός πού ἔζησε αὐτό πού ζῆς ἐσύ: τόν πόνο τοῦ σώματος ἐπάνω στόν σταυρό, ὁ ἀναμάρτητος...». Στύλωσε μέ λαχτάρια τή ματιά της στόν σταυρό καί ὁ πόνος στή μορφή της γλύκανε.

Ἐκεῖνος, ὁ Νυμφίος, καταλάβαινε. Ἐκεῖνος πού ἄφησε ἐκούσια τήν ἀνεκδήϊ ἀπάθεια τῆς θεότητος, γιά νά φορέσει τό φθαρτό ἀνθρώπινό μας ἐνδιαίτημα. Ἐκεῖνος πού ἀγίασε ὅλο τόν πόνο μας μέ τόν πόνο Του. Δέν ἔμεινε θλίψη ἀνθρώπινη πού νά μή ζήσει ὁ Θεός τοῦ Γολγοθᾶ στή γήινη πορεία Του: δοκίμασε τή φτώχεια μας, ρακένδυτος σέ μία σπηλιά τῆς Βηθλεέμ· τήν προσφυγιά, ἐξόριστος στήν Αἴγυπτο· τή φθονερή συκοφαντία, κατατρεγμένος ἀνελέητα

ἀπό τούς φαρισαίους καί τούς γραμματεῖς· τή χλεύη καί τήν ἀδικία στό πραιτώριο καί τήν ἀχαριστία αὐτῶν πού κραύγαζαν τό «σταύρωσον!»· τήν ἐγκατάλειψη, ὅταν οἱ φίλοι φεῦγαν στή Γεθσημανή· τήν προδοσία, ὅταν ὁ μαθητής του Τόν παρέδιδε μέ φίλημα· τή μοναξιά, μιά μοναξιά πού δέν τή βίωσε ποτέ κανένα πλάσμα ἀνθρώπινο, ὅταν μέ ὁδύνη φώναζε ἐπάνω στόν σταυρό: «Θεέ μου Θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες;» (Μθ 27,47). Ὡς καί ὁ Πατέρας, ὁ Θεός, ἀπέστρεφε τό βλέμμα Του ἀπό τή βδελυρή ἀνθρώπινη ἀμαρτία πού φορτώθηκε ἐκούσια ὁ ἡγαπημένος, ὁμοούσιος Υἱός, ὁ μόνος, μονώτατος ἐπάνω στόν σταυρό· καί ὕστερα τήν κρύα γεύση τοῦ θανάτου καί τήν παγωνιά τοῦ τάφου. Ἐκεῖνος, ἡ Αὐτοζωή!

Κοιτάζω τόν σταυρό κι ἐγώ, γιά νά ἀνακουφίσω τόν δικό μου κρυφό πόνο μέσα μου. Κάθε μου δάκρυ ἀνθρώπινο ἔβρεξε πρῶτα τό δικό Του θεῖο πρόσωπο. Ἐγινε ὁ Θεός μου ἄνθρωπος, γιά νά βρῶ ἐγώ συνάνθρωπο, κάποιον νά μέ καταλαβαίνει ὥς τά μύχιά μου τήν ὥρα πού φωνάζω ὀδυνώμενη μαζί μέ

τόν Δαβίδ: «καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον καὶ οὐχ ὑπῆρξε· καὶ παρακαλοῦντας καὶ οὐχ εὗρον» (Ψα 68,21). Ἐψαξα ἀνθρώπινη καρδιά νά μέ συλλυπηθεῖ καὶ δέν ὑπῆρχε· καὶ ἀνθρώπους παρηγορητές καὶ δέν τοὺς βρῆκα πουθενά.

Τὴν ὥρα πού πονῶ μοναχικά καὶ ἀκατανόητα στό σῶμα ἢ στήν ψυχή εἶναι ἡ εὐκαιρία μου· ἡ εὐκαιρία πού μοῦ χάρισε ὁ ἡγαπημένος μου Θεός πού πάντοτε πονᾷ, γιατί ἐγὼ δέν Τόν ἀγάπησα: νά γνωριστοῦμε, νά μοιραστοῦμε τίς καρδιές μας πού πονοῦν, νά σφιχταγκαλιαστοῦμε στόν σταυρό, νά ἀλαφρώσει, ὅπως μοναδικά γνωρίζει Ἐκεῖνος, τό φορτίο μου, νά τό μετουσιώσῃ σέ χαρά· ἐκείνη τὴ βαθειά, λεπτότατη χαρά, πού ἄφησαν θησαυρό στόν κόσμο μας οἱ ἅγιοι, ὅταν μᾶς λέγανε παράδοξα: «ἀγάπησα τό μαρτύριο»· ὅταν τελείωναν τὴ μαρτυρική ζωὴ τους μέ ἓνα «Δόξα τῷ Κυρίῳ πάντων ἔνεκεν».

Θυμήθηκα ἓνα νεαρό παιδί καθηλωμένο στό ἀναπηρικό του καροτσάκι ἀπὸ τὴ σκλήρυνση πού μοῦ ἔλεγε: «Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀρρώστια μου. Ἄν δέν τὴν εἶχα, δέν θά χαιρόμουν τόν Θεό ποτέ!».

Αὐτὴ ἡ χαρά μέσα στά δάκρυα, ἓνα ἀπὸ τὰ πιό πανάκριβα, ὑπέρλογα δωρήματα τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀνάστασης, τότε καὶ σήμερα καὶ πάντοτε!

Μέσα σέ μιά βαθειὰ σιωπὴ ἢ φίλη

μου κοιτάζει ἀκόμα τόν σταυρό. Πιάνω τὸ χέρι τῆς μέ ἀλληλέγγυα στοργῆς:

«Ἀδελφὴ μου, ὅταν πονᾷς, κοίταξε τόν σταυρό! Μονάχα τόν σταυρό! Ἐκεῖ ὑπάρχει Αὐτός πού σέ καταλαβαίνει ἀπόλυτα».

Νιώθω τὴν ἱλαρὴ μορφὴ Του νά μερεύει τὴν πληγὴ μου μέσα μου καὶ ἡ ψυχὴ μου ψιθυρίζει εὐγνώμονα:

Σ' εὐχαριστῶ πού πόνεσες, Θεέ μου! πού καταδέχτηκες ν' ἀναδεχθεῖς Ἐσύ, ὁ ἀναμάρτητος, ὅλη τὴ θλίψη πού συσσωρεύσε στή λίγη ἀνθρώπινη ζωὴ μου ἢ ἁμαρτία, ἢ πτώση τῆς παρακοῆς μου στήν Ἐδέμ.

Σ' εὐχαριστῶ πού πόνεσες, γιὰ νά μὴν εἶμαι ἐγὼ μόνη, ὅταν πονῶ· γιὰ νά ἔχω Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο νά μέ καταλαβαίνει ὥς τὰ βάθη μου.

Σ' εὐχαριστῶ πού πόνεσες ἐπάνω στόν σταυρό, γιὰ νά μοῦ δείχνεις ἀδιάψευστα πὼς τέρμα τῆς δοκιμασίας εἶναι μόνο ἡ Ἀνάσταση στό ἐδῶ καὶ στό ἐπέκεινα· ἡ Ἀνάσταση ἀπ' τὴν ἀπελπισία, πού μαραίνει τὴν ψυχὴ, καὶ ἀπὸ τὰ πάθη μου, πού κάνουν μόνο αὐτὰ τόν πόνο μου ἀβάσταχτο· κι ἡ Ἀνάσταση ἢ ἄλλη, ἢ αἰώνια, πού θά γευτῶ ὅταν, συμμετοχὴ στό πάθος Σου σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ γῆ, θά κοινωνήσω μέ τὴ χάρι Σου στήν ἀτελεύτητη ὁμορφιά τῆς Βασιλείας Σου. Ἀμήν.

Μαρία Παστουρματζῆ

Στόν σταυρό τοῦ Χριστοῦ βρίσκει τὴ λύτρωση ἓνας κατάδικος ληστής. Τόν λυτρώνει ὁ Κύριος καὶ τόν καθιστᾷ πρῶτο κάτοικο τοῦ παραδείσου ἀλλὰ καὶ δάσκαλο γιὰ τὸν καθένα μας...

**Ζητήστε το στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ**

Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη τηλ. 2310 274518

9η ΔΙΔΑΧΗ: Ἡ μακροθυμία

Ἡ ζωὴ μας εἶναι γεμάτη ἐμπόδια, δυσκολίες καὶ θλίψεις. Καὶ δέν εἶναι μόνον οἱ δοκιμασίες οἱ ἀνεξάρτητες ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη θέληση, ὅπως ἀρρώστιες, θάνατοι, ἀποτυχίες, ἀτυχήματα καὶ καταστροφές, πού μᾶς πιέζουν καὶ ἀφαιροῦν τὴ χαρὰ μας. Πολλές φορές πάσχουμε καὶ ὑποφέρουμε ἐξαιτίας τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων πού μᾶς ἀδικοῦν, μᾶς συκοφαντοῦν, μᾶς καταπιέζουν. Δίκαια τότε ὀρθώνεται μέσα μας ἡ ἀγανάκτηση· θέλουμε νά ἀντιδράσουμε. Ἀλλά πῶς; Ἀνταποδίδοντας βία στή βία; Χτυπώντας μέ κακία τοὺς κακοὺς; Ὁχι! Ἡ ἀγία Γραφή μᾶς δείχνει ἕναν ἄλλο τρόπο πού εἶναι βέβαια δύσκολος, ξεπερνᾷ τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις, ἀλλά εἶναι ὁ τέλειος, διότι μᾶς ἀσκεῖ σέ μιά ιδιότητα ὑπεράνθρωπη, θεϊκή, τὴ μακροθυμία.

Τὴ μακροθυμία συνιστᾷ ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος στὴν 9η διδαχὴ τῆς Ἐπιστολῆς του, πού ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς φτωχοὺς χριστιανοὺς, οἱ ὅποιοι ἀδικοῦνται καὶ καταπιέζονται ἀπὸ τοὺς πλουσίους. Δέν τοὺς ξεσηκώνει μέ ἕνα ἐπαναστατικό σύνθημα ἐναντίον τῶν πλουσίων· τοὺς συνιστᾷ νά δείξουν ὅχι ἀπλῶς ὑπομονή, ἀλλά μακροθυμία, μεγαλοψυχία, ὡς γνήσια παιδιὰ τοῦ μακρόθυμου Θεοῦ.

Ὡς παράδειγμα μάλιστα προβάλλει ὁ ἀπόστολος τὸν γεωργό, ὁ ὅποιος μπορεῖ πολλές φορές νά μὴν ἔχει καθόλου σοδειά, νά καταστραφοῦν τὰ σπαρτά του, ἀλλὰ δέν ἀπελπίζεται, δέν ἀγανακτεῖ. Ἐπιμένει στὴ δουλειά του καὶ περιμένει, μακροθυμεῖ. Ἔτσι καὶ ὁ μακρόθυμος πιστὸς πού ἀδικεῖται περιμένει τὴ δικαίωσή του ἀπὸ τὸν Θεό.

Ὅπως τὰ ἀναμμένα κάρβουνα σβήνουν στό νερό, ἔτσι ὁ χριστιανὸς σβήνει τὴν κακία τῶν ἀνθρώπων στό πέλαγος τῆς μακροθυμίας.

Ὁ μακρόθυμος ἄνθρωπος εἶναι διαμάντι γιὰ τὸν Θεό. Τὸν καμαρώνει, θά λέγαμε, ὁ Θεός, διότι τοῦ μοιάζει.

Εἶναι αἶνιγμα γιὰ τὸν διάβολο, ὁ ὅποιος προβληματίζεται καὶ ἀπορεῖ, πού βρίσκει ὁ μακρόθυμος τὴ δύναμη γιὰ μιά τόσο ἅγια συμπεριφορά.

Γιὰ τοὺς συνανθρώπους του ὁ μακρόθυμος εἶναι ἐκπληξη, μιά θεόσταλτη εὐλογία. Ἀκόμη κι ὅταν δέν τὸν παραδέχονται, στό βάθος τὸν ἐκτιμοῦν.

Τέλος, γιὰ τὸν ἑαυτό του ὁ μακρόθυμος ἐξασφαλίζει διπλὸ κέρδος: Διατηρεῖ τὴν εἰρήνην του, ἀλλά κερδίζει κι

τῶν πιστῶν φτωχῶν (5,7-11)

ἄλλες ψυχές γιά τόν Χριστό.

Σέ ὅλους τούς τομεῖς τῆς ζωῆς μας ἔχουμε ἀνάγκη πολλῆς μακροθυμίας. Πρῶτα-πρῶτα, στήν οἰκογενειακή ζωή: Σύζυγοι, γονεῖς, παιδιά, ὅλοι ὀφείλουν νά μακροθυμοῦν καί νά ἀνέχονται ὁ ἕνας τόν ἄλλον. Πόσες οἰκογένειες διαλύονται καθημερινά ἀπό ἔλλειψη ὑπομονῆς καί μακροθυμίας! Ἰδιαίτερα οἱ γονεῖς, πού παραπονοῦνται ὅτι τά παιδιά τους πῆραν κακό δρόμο καί δέν τούς ὑπολογίζουν, μποροῦν νά ἐπιτύχουν πολλά μέ τή μακροθυμία. Ἀφοῦ μίλησαν γιά τόν Θεό στά παιδιά τους, τώρα ἄς μιλήσουν περισσότερο στόν Θεό γιά κεῖνα. Ἡ περίπτωση τῆς ἁγίας Μόνικας, πού μέ τήν ἐπίμονη προσευχή της ὄχι μόνο ἔσωσε τόν γιό της Αὐγουστῖνο ἀλλά καί τόν ἀνέδειξε μέγα ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ ἐνθαρρυντικό παράδειγμα γιά κάθε πιστό γονέα.

Ἀλλά καί στήν κοινωνική μας ζωή, στή συνεργασία καί στίς συναλλαγές μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους, μέ τούς συναδέλφους, μέ τούς συνεργάτες, μέ τούς συγγενεῖς καί φίλους, ἡ μακροθυμία ἀποτελεῖ τόν πιό σίγουρο τρόπο ἐξουδετέρωσης τοῦ κακοῦ.

Δύο δοκιμασμένα ὄπλα πού μᾶς βοηθοῦν νά νικήσουμε τήν ἐκδικητικότητα καί νά βιώσουμε τή μακροθυμία εἶναι:

1. Ἡ συναίσθηση ὅτι ἔχουμε ὑποχρέωση νά ἀνεχόμαστε τούς ἄλλους γιά νά μπορούμε ἔτσι νά ζητοῦμε τήν ἀνοχή τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός δίνει τό ἔλεός του σ' ἐκείνους πού ἐλεοῦν· «ἡ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος» (Ἰα 2,13). Ἄν κατανοοῦσαμε καλά αὐτή τήν ἀλήθεια, τότε θά βλέπαμε τίς ἀδικίες πού δεχόμαστε σάν εὐκαιρίες: νά συγχωρήσουμε, ὥστε νά μπορούμε κι ἐμεῖς νά ζητοῦμε τή συγχώρεση ἀπό τόν Θεό.

2. Ἡ ἀναμονή τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ὅταν θά ἔρθει ὁ Κύριος, νά εἴμαστε ἔτοιμοι, νά ἔχουμε δηλαδή σταθερή τήν πίστη καί καθαρή τή ζωή μας. Κι ἓνα δείγμα πίστεως καί καθαρῆς ζωῆς εἶναι νά μὴν ἀγανακτοῦμε καί γογγύζουμε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν μας ἀλλά νά μακροθυμοῦμε.

Κάνοντας πρακτικότερο τόν λόγο ὁ ἅγιος Ἰάκωβος προβάλλει τό παράδειγμα τοῦ πολυάθλου Ἰώβ. Ξέρουμε ὅλοι πόσο κακοπάθησε ὁ Ἰώβ καί πόσο ὑπέφερε στή ζωή του. Ἀλλά γνωρίζουμε ἐπίσης καί μέ πόση ὑπομονή δέχθηκε ὅλους τούς πειρασμούς, ὥστε ἔμεινε παροιμιώδης. Ξέρετε, λέει ὁ ἀπόστολος, «καί τὸ τέλος» πού ἔδωσε ὁ Κύριος στόν πειρασμό τοῦ Ἰώβ. Τόν δικαίωσε, τόν ἀπάλλαξε ἀπό τά δεινά καί τοῦ χάρισε στή συνέχεια μία εὐτυχισμένη ζωή, «ὅτι πολὺσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων» (5,11).

Στό σημεῖο αὐτό βρίσκεται τό βάρος ὅλης τῆς διδαχῆς. Ὅταν ξέρουμε ὅτι ἔχουμε ἓναν Θεό πολὺ σπλαγχνικό, πολὺ οἰκτίρμονα, δέν πρέπει νά ἀπελπίζομαστε οὔτε νά ἐκδικούμεστε τό κακό πού μᾶς ἔγινε. Εἶναι δυνατόν νά μᾶς ἀφήνει ἄσκοπα ὁ Θεός νά βασανίζομαστε καί νά ἀδικούμεστε; Ἡ ἀμοιβή αὐτῶν πού ὑπομένουν τίς κακοπάθειες μέ μακροθυμία προέρχεται ἀπό τή μεγάλη εὐσπλαγχνία καί τούς οἰκτιρμούς τοῦ Κυρίου. Σ' αὐτό ὀφείλεται ἡ καλή ἔκβαση τόσο τῆς ὑποθέσεως τοῦ πολυάθλου Ἰώβ, ὅσο καί τῶν προφητῶν ἀλλά καί τῶν χριστιανῶν, πού σ' αὐτή τή ζωή εἰδαν καθαρά πὼς μέσα ἀπὸ τούς πειρασμούς καί τίς δυσκολίες ὁ Θεός τοὺς δόξασε ἀμείβοντας τόν κάθε κόπο καί τήν κάθε μακροθυμία τους.

Ὁββίας

Τό «γλωσσόκομον»: εὐλογία ἢ κατάρρα;

Πολλά εἶναι τὰ ἐρωτήματα πού κα-
τακλύζουν τὴν ἀνθρώπινη σκέψη στὴν
προσπάθειά της νά προσεγγίσει καὶ νά
ἐρμηνεύσει γεγονότα πού σχετίζονται μέ
τὴ ζωὴ καὶ ἰδιαίτερα μέ τὰ Πάθη τοῦ θε-
ανθρώπου Ἰησοῦ. Γιά κάποια ἀπὸ αὐτὰ
ἀκόμη καὶ οἱ πνευματέμφοροι Πατέρες
σιωποῦν, ἐνῶ ἄλλα τὰ προσεγγίζουν ἔ-
χοντας ἐπίγνωση τῆς ἀνθρώπινης ἀδυ-
ναμίας τους.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ εἶναι
τό ἑξῆς: Γιατί ὁ Κύριος, ἐνῶ γνώριζε τό
πάθος τοῦ Ἰούδα, ἐπέλεξε αὐτόν μεταξὺ
τῶν δώδεκα, καὶ τοῦ ἀνέθεσε τό γλωσ-
σόκομο, τό ταμεῖο τῆς συντροφιάς; (βλ.
Ἰω 12,6).

Οἱ θεοφώτιστοι Πατέρες ἐπιχειροῦν
νά δώσουν μιά ἐξήγηση, ἂν καὶ ὅπως
σημειώνει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, τόν «ἀ-
πόρρητον» λόγο τόν γνωρίζει μόνον ὁ
Θεός (*Εἰς Ἰωάννην*, PG 59,363). Ἄν ὅμως
πρέπει νά δώσουμε κάποια ἀπάντηση,
συνεχίζει ὁ ἅγιος ἐρμηνευτής, τότε θά
λέγαμε ὅτι μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ Κύριος
ἤθελε νά τοῦ στερήσει τὴν ὅποια δικαιο-
λογία γιά τὴν πράξη τῆς προδοσίας πού
θά ἀκολουθήσει. Γιά παιδαγωγικούς, λοι-
πόν, λόγους ὁ Κύριος ἀναθέτει στὸν μα-
θητὴ μέ τὴν «ἄπληστη καρδιά» τὴ δια-
χείριση τῶν ἀργυρίων, ὥστε νά τοῦ δώ-
σει τὴν εὐκαιρία νά «παραμυθήσει» τὴν
ἐπιθυμία τῆς φιλαργυρίας.

Τό γεγονός ὅτι εἶχε χρήματα στὴ
διάθεσή του καὶ παρά ταῦτα πρόδωσε

τόν Κύριο γιά τριάκοντα ἀργύρια δη-
λώνει ὅτι αὐτό πού τελικά ὀδήγησε τόν
Ἰούδα στὴν προδοσία δέν ἦταν τόσο ἡ
φιλοχρηματία του, ὅσο ἡ «πονηρία» πού
εἶχε μέσα του. Αὐτὴν τὴν «πολλὴν πο-
νηρίαν» ἀποκαλύπτει ὁ Κύριος ἀναθέ-
τοντάς του «τὸ γλωσσόκομον».

Κάποιοι ἄλλοι θεωροῦν, ἐπισημαίνει
ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος (*Εἰς Ἰωάννην*, PG
124,117D), ὅτι ὁ Κύριος τοῦ ἀνέθεσε τὴ
διαχείριση τῶν χρημάτων διότι ἡ διακο-
νία αὐτὴ ἦταν κατώτερη τῆς διακονίας
τοῦ λόγου. Προφανῶς, μιά τέτοιου εἴ-
δους ἐργασία ἄρμοζε στὸν ἄπληστο μα-
θητή.

Εἶναι βέβαιο, κατὰ τὸν Ἀστέριο Ἀ-
μασείας, ὅτι ἡ διαχείριση τῶν χρημάτων
στάθηκε ἡ αἰτία πού ὁ Ἰούδας βγήκε ἀπὸ
τόν κατάλογο τῶν μαθητῶν καὶ ἀντὶ γιὰ
ἀπόστολος ἐγίνε προδότης (PG 40,200B).
Μὴ αἰσθανόμενος τὴ χάρι τῶν εὐεργε-
σιῶν τοῦ Κυρίου πού ἀπολάμβανε, τὰ
μεγάλα σημεῖα πού εἶδε μέχρι καὶ τὴν ἀ-
νάσταση τοῦ Λαζάρου, καταποντίστηκε
κάτω ἀπὸ τό βάρος τοῦ πάθους τῆς φι-
λαργυρίας καὶ προδοσίας τοῦ Ἀτίμητου
(*Παχωμίου Βίος Τρίτος*), παρά τίς συγ-
καταβατικές προσπάθειες τοῦ Διδασκά-
λου.

«Ἡ γνώμη φιλαργυρίας· ὁ τρόπος ἀ-
πονοίας, ἄφρον Ἰούδα. Πιστευθεὶς γὰρ
μόνος τὸ γλωσσόκομον, ὅλως οὐκ ἐκάμ-
φθης πρὸς συμπάθειαν· ἀλλ' ἐκλείσας τὰ
τῆς σκληρᾶς καρδίας σου σπλάγχνα,
προδοὺς τὸν μόνον εὐσπλαγχνον», ἀνα-
φωνεῖ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης (PG 97,
1416A).

Σέ ὅλους ἔχει ἐμπιστευθεῖ ἓνα...
«γλωσσόκομον» ὁ Κύριος. Τό πῶς θά τό
διαχειριστοῦμε εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ πε-
ριεχομένου τῆς καρδιάς μας. Ἡ διαχείρι-
ση αὐτὴ καὶ ὄχι ἡ ἀνάθεση τῆς διακονίας
θά μᾶς κατατάξει στὴ συντροφιά τῶν
μαθητῶν ἢ τῶν ἀρνητῶν τοῦ εὐσπλαγ-
χνου Κυρίου.

Δ. Καλογεράκη

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ ἀειμνήστου φίλου
Στεργίου Σάκκου

Μέ τόν Στέργιο εἴμαστε κοντοπατριῶτες· ἐκεῖνος ἀπό χωριό τῶν Γρεβενῶν, ἐγώ ἀπό χωριό τῆς Κοζάνης. Ἦταν λίγο μεγαλύτερός μου καί ἐγώ τόν ἀγαποῦσα καί τόν σεβόμουν ἀπό μαθητής ἀκόμη. Ὅταν περνοῦσε ἀπό Κοζάνη, σταματοῦσε γιά λίγο στήν ΧΕΝ (Χριστιανική Ἐνωση Νέων). Ἐγώ τόν ἔβλεπα καί τόν θαύμαζα. Ἦταν μαθητής τοῦ π. Αὐγουστίνου (γιά τόν ὁποῖο ἔγραψε ὁλόκληρο βιβλίο ἀργότερα), καί τόν ὁποῖο εἶχα γνωρίσει ὡς Διευθυντή τοῦ Γραφείου Β10 τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ, ὅπου εἶχε κοντά του πολλούς συνεργάτες (Γρατσέας, Καραδιάκος, Μακράκης, Βλιαγκόφτης, Γιομπλιάκης), μέ τούς ὁποίους εἶχα φίλιες ἀπό τό βιβλιοπωλεῖο τῆς ΧΕΝ, ὅπου βοηθοῦσα τό Δραγατσίκα καί τόν Κουτσιμανή. Θυμοῦμαι, μάλιστα, πώς μία φορά ἦρθε μαζί μέ τόν Διονύσιο

Τριανταφυλλόπουλο, Γυμνασιάρχη τότε στά Γρεβενά, γιά νά πάρουν μικρά βιβλία γιά νά τά δώσουν ὡς βραβεῖα στά τακτικά κατηχητόπουλα τῶν Γρεβενῶν.

Ἐκεῖνο πού μ' ἐντυπωσίαζε πολύ τότε, ἦταν ἡ βοήθεια πού πρόσφερε ὁ Στέργιος στούς μαθητές πού εἶχαν κάποιες δυσκολίες στά μαθηματικά. Ἐλυνε ὅλα τά προβλήματα τῶν μεγαλύτερων φίλων μου πού ἐτοιμαζότανε γιά εἰσαγωγικές στό Πανεπιστήμιο καί συναντοῦσαν δυσκολίες. Τούς ἀνέλυε λεπτομερῶς ὅλα τά στοιχεῖα καί ὕστερα ἔφευγε γιά τή Θεσσαλονίκη ἢ γιά τά Γρεβενά, ὅποιο καί νά ἔτανε τό δρομολόγιο, ἐπειδή στήν Κοζάνη ἀλλάζανε λεωφορεῖο καί σταθμό.

Πέρασαν ἀρκετά χρόνια καί ἀνταμώσαμε ὅταν ἐγώ ὑπηρετοῦσα στήν 113 Π.Μ.Ε. (στό Σέδες), ὡς ὑπεύθυνος τοῦ Γραφείου Ἐθνικῆς καί Θρησκευτικῆς δια-

φωτίσεως (1958). Κατέβαινα συχνά στη Θεσσαλονίκη και πήγαινα στην «Απολύτρωση» (Πέλοπος 7), όπου ανταμώναμε. Χαιρόμουν πολύ όταν τύχαινε να όμιλει ό Στέργιος στην αίθουσα τής Αδελφότητος, όπου συνέρρεε πλήθος κόσμου. Στη Θεσσαλονίκη συνδέθηκα μέ τούς συναδέλφους στό Πανεπιστήμιο και μέ κάποιους από τούς καθηγητές (Έξαρχο και Σιώτη), οί όποιοι του έδειχναν ιδιαίτερη άγάπη.

Όταν απολύθηκα και επέστρεψα στην Άθήνα, άρχισα νά συνεργάζομαι στίς Έκδόσεις «Άστέρος», όπου μ' έπισκεπτόταν ό Στέργιος όταν κατέβαινε στην πρωτεύουσα. Μέ τό πέραςμα τών χρόνων έγώ έφυγα γιά άνώτερες σπουδές στη Γαλλία και ό Στέργιος στη Γερμανία. Στό Παρίσι ξαφνιάστηκα όταν τόν είδα μπροστά μου: «Πώς έδω Στέργιος;». «Έμαθα ότι είσαι έδω και ήρθα νά σέ ίδω. Έχω μαζί μου και τόν άλλο Στέργιο, τόν Τσάμη, πού άσχολεϊται μέ τή Θρησκειολογία». Τά είπαμε, τούς ξενάγησα όσο μπορούσα και όσο ήταν έλεύθεροι και χωρίσαμε. Φεύγοντας γιά τή Γερμανία, μου λέει: «Σέ λίγο θά γυρίσω στην Έλλάδα. Καθώς προχωρείς στη διατριβή σου, αν συναντήσεις κάποια δυσκολία στό χειρόγραφο, γράψε μου, γιατί έγώ ταξιδεύω συχνά στό Άγιον Όρος και έχω φίλους στίς άγιορείτικες βιβλιοθήκες». Και όντως, όταν βρέθηκα σέ τέτοιες δυσκολίες, του έγραψα και εκείνος έσπευσε νά ξοδέψει χρόνο και λεφτά γιά νά μ' έξυπηρετήσει. Του χρωστώ, λοιπόν, και γι' αυτές τίς διευκολύνσεις βαθιά εύγνωμοσύνη.

Τά χρόνια περνούσαν και οί σχέσεις μας γίνονταν, λόγω τών θεολογικών μας θεμάτων, όλο και στενότερες. Έκείνος άνέβαινε τά καθηγητικά σκαλοπάτια και έγώ σιγά-σιγά προχωρούσα στό ύμνολογικά μου μονοπάτια. Άνταλλάζαμε τά μελετήματα και τά βιβλία μας και έγώ έθαύμαζα πάντα τόν ιεροκήρυκα και τόν καινοδιαθη-

κολόγο πού άνέβαινε όλο και πιο ψηλά. Τόν βοηθούσα και μέ βοηθούσε διά τής προσευχής. Και όταν κάποτε τύχαινε νά ύποφέρω έγώ μέ στήριζε εκείνος και όταν κάποιος πειρασμικός άνεμος τόν χτυπούσε, έγώ πού διάβαζα και μετέφραζα τά «Γεροντικά» του έλεγα τ' άνάλογα Άποφθέγματα: «Έπαρον τούς πειρασμούς και ούδεις ό σωζόμενος» ή τό άλλο: «Όσο δυνατότερα φυσάει ό άνεμος, τόσο βαθύτερα πάνε οί ρίζες του δέντρου στη γή, γιά ν' άντέχει».

Όπως έχω σημειώσει πιο πάνω, χαιρόμασταν τήν άδελφική φιλία και τήν συνεργασία όπου μπορούσαμε. Θυμώμαι τώρα μέ πολλή συγκίνηση, όταν επέστρεψα απ' τίς σπουδές μου στό έξωτερικό, τό έμαθε ό Στέργιος και, πηγαίνοντας από Θεσσαλονίκη γιά τά Γρεβενά, πήρε ταξί από τήν Κοζάνη και ήρθε νά με ίδεί στην Λευκοπηγή. Άγκαλιαστήκαμε συγκινημένοι και οί δύο και ό πατέρας μου τόν παρακάλεσε νά μείνει και νά φάει μαζί μας, τό βρισκόμενο. Έμεινε και κουβεντιάσαμε ώρα πολλή. Ό πατέρας μου, πού ήξερε όλα τά χωριά και τά βουνά τών Γρεβενών, άρχισε νά τόν ρωτάει διάφορα πράγματα και ό Στέργιος άπαντούσε. Και τότε λέει σέ μία στιγμή ό Στέργιος:

- Ξέρεις, μπαρμπα-Βασίλη, έχω κι έγώ βοσκήσει κοπάδια και έχω όργώσει και έχω σπείρει, όπως και ό γιός σου και φίλος μου. Θά σου πω, ακόμα, ότι έχω έρθει στην κατοχή, πού φύγαμε από τά Γρεβενά και μείναμε προσωρινά στό γειτονικό σας Γενήκιο, γιά ν' αποφύγουμε τούς Ιταλούς πού κρατούσαν τήν πόλη και τά χωριά μας. Μάλιστα, έδω, στό χωράφια πού θερίζανε, έγώ και ή άδελφή μου ή Μαρία όταν μαζευαν οί θεριστάδες τά δεμάτια, έμεις, σάν τήν σταχομαζώχτρα του Παπαδιαμάντη, μαζεύαμε στάχυ-στάχυ ό,τι έπεφτε. Τό ξεσπυρίζαμε στό σπίτι και μετά τό έφερνα

στόν ὦμο στό χωριό σας, στόν μύλο τοῦ Ἀντώνη Φλώρου καί τό ἄλεθα καί τό κουβαλοῦσα πάλι στόν Ἄργυλο (ἔτσι λέγεται τώρα τό Γενήκιοϊ), ὅπου ἡ μάνα μας ζύμωνε τό εὐλογημένο ψωμί!

Ὁ πατέρας μου τόν κοιτοῦσε χωρίς νά τόν διακόψει ἀλλά κάποια στιγμή δέν βάζε:

- Νά σέ ρωτήσω κάτι, κ. Στέργιο: "Εβόσκες γίδια, ὄργωνες, ἔσπερνες, κουβαλοῦσες σακκιά στόν ὦμο τό σιτάρι καί τό ἀλεύρι καί τώρα κατάντησες (δηλαδή, ἔφτασες νά γίνεις) Καθηγητής Πανεπιστημίου! Πῶς ἔγινε;

- Μήν ἀπορεῖς, μπαρμπα-Βασίλη, ἔτσι θά γίνει καί ὁ γιός σου, τώρα πού τελείωσε τίς σπουδές του. Βοηθαί ὁ Θεός ὅταν προσευχόμαστε καί ὅταν τοῦ τό ζητοῦμε γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν χριστιανῶν.

Ὁ πατέρας μου γιά νά τόν εὐχαριστήσει τοῦ εἶπε καί ἕνα τραγούδι «Στό Γρεβενό, στό Γρεβενό, τόν ἔμορφο τόν τόπο...».

* * *

Ὁ Στέργιος Σάκκος ἦταν ὁ ἱεροκήρυκας καί ὁ ἐπιστήμων Καινοδιαθηκολόγος.

Ὡς ἱεροκήρυκας ἀκολουθοῦσε τά ἴχνη τοῦ γέροντά του π. Αὐγουστίνου καί διακονοῦσε τόν ἱερόν Ἀμβωνα σ' ὅλα τά μήκη καί τά πλάτη τῆς Ἑλλάδος, ὅπου τόν καλοῦσαν. Ἦταν ἀκάματος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου καί προσπαθοῦσε νά μιμηθεῖ σέ ὅλα τόν ἱερό Χρυσόστομο γιά τόν ὁποῖο ἔγραψε οὐκ ὀλίγα. Ὡς Καθηγητής τῆς Εἰσαγωγῆς καί τῆς Ἑρμηνείας τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔγραψε πολλά καί βοήθησε πολύ τούς φοιτητάς του νά βροῦν τόν σωστό δρόμο προσέγγισης καί ἐρμηνείας τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου θά κριθοῦν καί θά ἀξιολογηθοῦν ἀπό ἀρμοδίους τά ἔργα του. Ἐκεῖνο πού μένει ζωντανό καί πληθυνόμενο καί αὐξανόμενο διαρκῶς εἶναι τό ἱεραποστολικό ἔργο του καί στά Κατηχητικά καί στίς Κατασκηνώσεις καί ἰδιαίτερα στήν παιδευτική πνοή πού ἔδωκε στήν Ἀδελφότητα «Χριστιανική Ἑλπίς», πού μέ τίς ὁδηγίες του, τίς θυσίες του καί τήν ὁλοκληρωτική ἀφοσίωσή του, ἔγινε κόσμημα στήν ὅλη διακονία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Π.Β.Πάσχος

Ὁμότιμος Καθηγητής
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἀνακοίνωση - Πρόσκληση

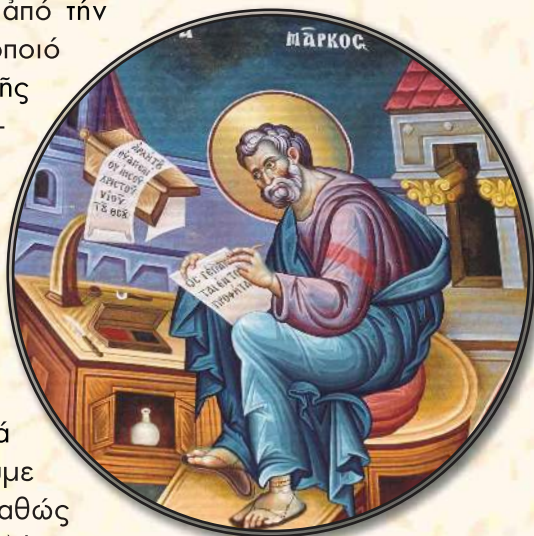
Τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, **15 Μαΐου 2016**, θά τελεσθεῖ τό **μνημόσυνο** τοῦ μακαριστοῦ διδασκάλου τῆς Ἀδελφότητός μας **Στεργίου Σάκκου** στόν Ἱ.Ν. Ἀναλήψεως τοῦ Σωτήρος, στό ἱεραποστολικό κέντρο τῆς Ἀδελφότητος «Χριστιανική Ἑλπίς», στό Φίλυρο.

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 3/4, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

«ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι» (Μρ 8,34).

Ἡ σημερινή Κυριακή εἶνε ἀφιερωμένη ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας στὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ μας. Τώρα, στή μέση τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, πού ὁ κόπος καὶ ἡ ἀνθρώπινη ἀδυναμία ἐμποδίζουν τὸν ἔντονον ἀγώνα μας, ἡ Ἐκκλησία θέλει μέ τὴν προσκύνηση τοῦ τιμίου σταυροῦ νά ἀνανεώσουμε τίς δυνάμεις μας, νά ἐνισχύσουμε τὸ φρόνημά μας. Μὲ τὸν σταυρὸ ὄπλο καὶ παρηγοριά στή ζωὴ μας νά προχωρήσουμε. Νά πλησιάσουμε ὅλο καὶ περισσότερο πρὸς τὸν Ἑσταυρωμένο, νά ἀνηφορίσουμε καὶ νά ἀνεβοῦμε τὸν Γολγοθᾶ, νά σκαρφαλώσουμε στὸν σταυρὸ του καὶ νά τὸν ἀγκαλιάσουμε καθὼς ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά του καὶ μᾶς περιμένει. Νά συσταυρωθοῦμε μέ τὸν ἀρχηγὸ μας γιὰ νά μπορέσουμε ἔτσι νά συνδοξαστοῦμε μαζί του. Μεγάλη, λοιπόν, ἡ σημερινή ἡμέρα, ἀδέλφια μου!

Κυριακή 10/4, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

«ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον» (Μρ 9,17).

Γιατὶ ὀνομάζεται αὐτὸ τό σατανικὸ πνεῦμα, τό δαιμόνιο, «ἄλαλον»; Διότι ἀθόρυβα καὶ μυστικά μπαίνει μέσα στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ διότι ἐμεῖς γινόμαστε ἄλαλοι. Παίρνει τό ὄνομα ἀπὸ μᾶς, πού μένουμε ἄλαλοι ἐναντι τῆς ἐπιδράσεως καὶ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ πονηροῦ. Καὶ ἀναφέρω ἓνα πολὺ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ μας: Ἡ τηλεόραση ἢ ὁ ὑπολογιστής καὶ τὰ σύγχρονα τεχνικά μέσα γίνονται πολλές φορές ὄργανα τοῦ σατανᾶ γιὰ τοὺς ἀκροατές καὶ θεατές, τοὺς σκλαβώνουν καὶ τοὺς κάνουν ἄλαλους. Μπορεῖ νά κάνει ὁ δάσκαλος μάθημα καὶ τὰ παιδιά νά μιλήσουν καὶ νά ποῦν τίς ἀντιθέσεις τους, ἀλλὰ μπροστά στίς ὁθόνες μένουν ἄλαλα. Μικροὶ καὶ μεγάλοι παρακολουθοῦν τὰ πάντα, δέχονται παθητικά, «ἄλαλα», ὅλες τίς ἐπιδράσεις καὶ τίς ἐνέργειες τοῦ πονηροῦ πού τίς περισσότερες φορές λανθάρουν αὐτὰ τὰ μέσα. Οὔτε διαμαρτύρονται οὔτε ἔχουν ἀπορίες οὔτε ἔχουν καὶ τὴ δύναμη νά κλείσουν τό παράθυρο αὐτὸ πού τοὺς ὀδηγεῖ στὸν ὀλεθρο. Εἶναι σάν νά μᾶς ναρκώνει τό πνεῦμα τό ἄλαλο

καί νά μᾶς κάνει ὅ,τι θέλει.

Κυριακή 17/4, Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας

«καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν» (Μρ 10,34).

Ὁ Κύριος δέν μᾶς σώζει μέ τήν παντοδυναμία του, γιά νά μὴν καταπατήσει τήν ἐλευθερία μας. Μᾶς σώζει μέ μιά ἄλλη δύναμη, πού εἶναι παντοδύναμη κι αὐτή, μέ τήν ἀγάπη του. Καί ἡ παντοδυναμία τῆς ἀγάπης του φαίνεται στό ὅτι ἕνας Θεός καταδέχεται νά τόν φτύνουν, νά τόν ραπίζουν, νά παίζουν μαζί του, νά τόν ἐξευτελίζουν, νά ὑφίσταται ὅλο τό μαρτύριο, νά σταυρώνεται, νά γιουχαΐζεται καί νά πεθαίνει. Αὐτό δέν εἶναι εὐκόλο. Ἕνας παντοδύναμος Θεός νά φθάσει σ' αὐτή τήν ἄκρα ταπείνωση, στήν ἐσχάτη συγκατάβαση! Γιά ἀναλογισθῆτε το, σᾶς παρακαλῶ... Μερικά πράγματα τά συνηθίσαμε καί δέν νιώθουμε τό βαθύ νόημα πού περικλείουν αὐτά τά περιστατικά... Ναί, ἀδέλφια μου, πράγματι εἶναι παντοδύναμη ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου καί φθάνει σ' αὐτή τήν ἐσχάτη ταπείνωση καί συγκατάβαση τῆς θυσίας γιά τή δική μας καί μόνο σωτηρία.

Κυριακή 24/4, τῶν Βαΐων

«ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ» (Ιω 12,3).

Οἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης ποτέ δέν ζυγίζονται μέ τή ζυγαριά τῆς χρησιμότητος. Τήν ἔκτακτη ἐκδήλωση τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Μαρίας, ὁ Ἰούδας τή βλέπει σάν σπατάλη ἀ-συγχώρητη, οἱ μαθητές σάν περιττό ἔξοδο, ἀλλά ὁ Ἰησοῦς τήν ἐκτιμᾷ σάν τήν πιό μεγάλη πράξη ἀγάπης. Ὁ Ἰούδας δαγκώνεται ἀπό τό πάθος τῆς φιλαργυρίας του, τήν ὁποία καλύπτει μέ τήν ὑπεράσπιση τῶν φτωχῶν. Ὅταν τά βασικά πράγματα ὅπως ἡ πίστη, ἡ ἀγάπη καί ἡ ταπείνωση λείψουν, τότε οἱ ἐξωτερικές τους ἐκδηλώσεις, ὅπως εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη, δέν ἔχουν καμία ἀξία. Τή στιγμή πού ὁ Ἰούδας κατακλέπτει τό ταμεῖο τῶν φτωχῶν μαθητῶν πού προορίζεται γιά τοὺς φτωχοὺς, πῶς ἔχει τό θράσος νά μιλά γιά ἐλεημοσύνη καί φιλανθρωπία; Τί ἀγάπη γιά τοὺς φτωχοὺς μπορούσε νά φωλιάζει μέσα σέ μιά καρδιά πού δέν εἶχε ἀγάπη γιά τόν Διδάσκαλό της;

Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπό λειτουργικά κηρύγματα)

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος Στ' (1775-1821)

Φή ζῇ στο μεταίχμιο δύο ἐποχῶν, πρὸς τὸ τέλος τῆς Τουρκοκρατίας καὶ στο ξέσπασμα τῆς Ἑθνεγερσίας. Εἶναι ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος Στ' ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη. Στὴν πόλιν αὐτή, μέ τῇ μεγάλῃ πνευματικῇ ἀκτινοβολία, μορφωνεται ὁ μικρὸς Κώστας Σερμπετόγλου. Ὁ μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως Καλλίνικος, καθὼς μαθαίνει τὴν ἐξαιρετικὴν πρόοδον αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ στὰ γράμματα, τὸν βραβεύει. Ἀποφασίζει νὰ τοῦ χαρίσῃ τὰ βιβλία τῆς ἐπόμενης χρονιάς πού θὰ τοῦ χρειαστοῦν γιὰ τὴν σπουδὴν του. Ἐπὶ σέ καιροὺς πού τὸ βιβλίο εἶναι δυσεῦρετο, ὁ Κώστας τὸ ἔχει ἐξασφαλισμένο. Ἀποστηθίζει κομμάτια ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά καὶ ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ μέλλον του θὰ διαγραφόταν πολὺ λαμπρό, ἂν διάλεγε -ὅπως ἔκαναν ἄλλοι νέοι τῆς ἐποχῆς του- τὰ μεγάλα πνευματικὰ κέντρα τῆς Αὐστρουγγαρίας, γιὰ νὰ εὐρύνει τὴ μόρφωσή του καὶ νὰ γίνῃ ἕνας ὀνομαστός ἐπιστήμονας.

Τυραννικά κι ἀβάσταχτα τὰ τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς γιὰ τοὺς ραζιάδες Ἕλληνες. Δέν πονοῦσαν μόνον γιὰ τὴν ἐθνικὴ τους σκλαβιά, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἡθικὴ, κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ τους κατὰπτωση. Τὴν ὥρα ὅμως πού «ὅλα τὰσκιαζε ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά», ἐμφανίζονταν κατὰ καιροὺς μεγάλα πνευματικὰ ἀναστήματα. Οἱ δυναμικὲς αὐτὲς μορφές τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τὴ φωτισμένη παρουσία καὶ τὰ λαμπρά τους ἔργα παρηγόρησαν, ἐνθάρρυναν καὶ ζέσταναν τὴν ἀποσταμένη ἐλπίδα τῶν πονεμένων προγόνων μας, ὥστε τὸν Μάρτιο τοῦ 1821 νὰ γίνῃ τὸ ποδοῦμενο, ὁ μεγάλος ξεσηκωμός τοῦ Γένους μας.

Μία τέτοια πολυσήμαντη ἱερὴ μορ-

Μιά ἱερὴ λαχτάρα ὅμως τρεμοπαίζει μέσ στα σωθικά του: Νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ θυσιαστήριο τοῦ Κυρίου καὶ νὰ διακονήσῃ μέ ὅλο του τὸ εἶναι τῇ σταυρωμένῃ Ἐκκλησίᾳ του. Δέν εἶναι θαῦμα, σέ χρόνια μακραίωνης τουρκικῆς σκλαβιάς πού τὸ ράστο διαρκῶς διώκεται καὶ βιάφεται στὸ αἷμα, νὰ μαζνητίζει συνάμα τὴν νεανικὴν καρδίαν; Καὶ νά! Χειροτονεῖται διάκονος μέ τ' ὄνομα Κύριλλος. Ἐνὰ ἀπέραντο πεδίο δράσης τὸν περιμένει.

Σέ ὅποια βαθμίδα κι ἂν ἀνέβηκε, εἴτε ὡς ἀρχιδιάκονος τῶν Πατριαρχείων εἴτε ὡς μητροπολίτης Ἰκονίου ἢ κατόπιν Ἀδριανουπόλεως εἴτε ὡς Πατριάρχης ἀργότερα Κων/λεως (1813), ἀναδεικνύεται «εὐσεβής, ἐλεήμων, λόγιος, μεγαλόφρων, φιλόμουσος, ἄοκνος καὶ ἐν γένει ἐραστής παντὸς ἀγαθοῦ καὶ πάσης ἀρετῆς». Δέν χτίζει

μόνο νέα σχολεία, αλλά στηρίζει τους δασκάλους κι ενισχύει ποικιλότροπα τους μαθητές. Χάρη σ' αυτόν λειτουργεί και αχμάζει η Μεγάλη Σχολή του Γένους. Ποσους άριστους μαθητές της δέν βράβευσε και, καθώς έσκυβαν να του φιλήσουν τό χέρι, άφηνε στην παλάμη τους πουγκί με νομίσματα! «Πάρε τό δώρο αυτό», είχε πεί στον Θεοδωράκη πού άρίστευσε στίς έξετάσεις του, «γιά να σου χρησιμεύσει γιά αγορά βιβλίων... Εύχομαι να συντελέσεις στην απελευθέρωση τής Πατρίδος σου από την άμάθεια». Άργότερα, αυτός ό άριστούχος τής Σχολής του Γένους έγινε μητροπολίτης Αθηνών μέ τό όνομα Θεόφιλος.

Έστερα από πέντε χρόνια προσφοράς στον θρόνο τής Κων/λεως, ό Σουλτάνος τόν έξορίζει στον Άθω, εκεί πού είχε στείλει και τόν Πατριάρχη Γρηγόριο Ε'. Παραμονές τής Έλληνικής Έπανάστασης φθάνει διαταγή να τόν μεταφέρουν στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Άδριανούπολη. Μέ ικανοποίηση διαπιστώνει πώς όλοι εκεί έτοιμάζονται πυρετωδώς γιά τή μεγάλη ώρα του λυτρωμού. Ξεσπά σέ λυγμούς, μόλις πληροφορείται πώς στή μεσαία πύλη του Πατριαρχείου αιώρεϊται απαρχονισμένος ό Πατριάρχης Γρηγόριος Ε'. Διαισθάνεται πώς πλησιάζει κι ή δική του σειρά.

Τά καριοφύλια του 1821 έχουν ανάψει γιά τά καλά και έξαιτίας τους καταφθάνουν στον τούρκο Διοικητή τής Άδριανούπολης οι πρώτες διαταγές του Σουλτάνου.

18 Άπριλίου, Δευτέρα του Θωμά, ό Πατριάρχης Κύριλλος οδηγείται μπροστά στον τούρκο ήγεμόνα. Του άπευδυνει λόγια μοναδικά:

«Θάρρει, ήγεμών. Άπαντες μίαν ήμέραν θά αποθάνωμεν. Γενηθήτω τό θέλημα του Κυρίου».

Κι ό Διοικητής, πού πραγματικά τόν εκ-

τιμάει και ύποφέρει πού αναγκάζεται να σκοτώσει έναν σεβάσμιο και άθωο Ίεράρχη, προσπαδεί να δικαιολογηδεί:

«Μή φοβού, Πατριάρχα. Πίστευσον όπ τό πών ύπέρ σου, εάν ήδυνάμην, ήθελον πράξει».

Στήν πόρτα τής Αρχιεπισκοπής ό βρόχος είναι έτοιμος. Ό σεπτός μελλοθάνατος προσεύχεται, κοιτάζει στον ουρανό και προφέρει δυνατά, κατά τόν ιστορικό Σπ. Τρικούπη, τά τελευταία του λόγια:

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τή Βασιλεία Σου».

Φρικιαστικό τό φαινόμενο. Ό δήμιος τραβά τό σχοινί κι αυτό δέν ύπακούει. Σπάει. Ό Πατριάρχης πέφτει απότομα στο έδαφος. Έρχεται δεύτερο σχοινί. Μόλις όμως σηκώνει ξανά τό ιερό σφάγιο, ξανασπάει. Άνταριάζει ό τουρκικός όχλος. Οι χριστιανοί πνίγουν τό κλάμα τους. Περνά ό Τούρκος από τόν λαϊμό του έννομάρτυρα τό τρίτο σχοινί. Τότε ή ψυχή του πετā έξαγνισμένη γιά την αιωνιότητα, ενώ τό πολύπαδο σώμα του παραμένει τρεις μέρες κρεμασμένο. Μέ άγριοτητα Έβραίοι και Όθωμανοί τό πετούν ύστερα στο ποτάμι, πού τό παρσέρνει προς τό Διδυμότειχο. Κάποιος χριστιανός άγνωρίζει τό λείψανο του Πατριάρχη και τό θάβει στον κήπο του σπιτιού του. Άργότερα, ένας άνεψιός του μακαριστού Κυρίλλου μεταφέρει τά όστά του και τά θάβει στον νάρθηκα τής Μητροπόλεως.

Έτέοιες θυσίες Ίεραρχών, πού πήμσαν τό ράσο τους και την άποστολή τους και μέ τά αίματά τους πορφύρωσαν τή σκλάβα γή μας, έμπνέουν ιδιαίτερα στο ξεκίνημα του Άγώνα τούς Έλληνες και ήλεκτρίζουν πιότερο τίς καρδιές τους γιά λευτεριά και δικαίωση.

Έλληνίς

Ιστορικές μνήμες

Τό δεύτερο ΟΧΙ

Ήταν 6 Ἀπριλίου τοῦ 1941 ὅταν οἱ Ἑλληνες κατά τή διάρκεια τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, διά στόματος τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἀλέξανδρου Κορυζή βροντοφώναξαν ἕνα δεύτερο ΟΧΙ, ἀπέναντι στούς Γερμανούς αὐτήν τή φορά. Τό πρῶτο ἦταν αὐτό πού εἶπε ὁ πρωθυπουργός Ἰωάννης Μεταξᾶς στόν πρέσβη τῆς Ἰταλίας, Γκράτσι, στίς 28 Ὀκτωβρίου 1940.

Σ' ἐκείνη τήν περίπτωση, πέρα ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ Ἰταλία εἶχε ἕνα σύγχρονο στρατό, οἱ Ἑλληνες εἶχαν βάσιμες ἐλπίδες ὅτι θά μπορέσουν νά ἀντιμετωπίσουν μέ ἐπιτυχία τόν ἐχθρό, μιᾶς καί εἶχαν προετοιμαστεῖ γι' αὐτό τό ἐνδεχόμενο καί ἡ Ἰταλία δέν ὑπερτεροῦσε ἀριθμητικά. Στήν ἐπίθεση τῶν Γερμανῶν μέσω τῆς Βουλγαρίας ὅμως, ἀκόμη καί ὁ πῶς αἰσιόδοξος ἤξερε ὅτι δέν ὑπῆρχε ἡ παραμικρή ἐλπίδα νίκης ἀπέναντι στή συνδυασμένη ἐπίθεση ἀπό Ἰταλία καί Γερμανία, ἡ ὁποία μάλιστα ἦταν πανίσχυρη καί ἀήττητη ὥς τότε.

Ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἐλληνικός στρατός ἀναχαίτισε τόν ἰταλικό καί τόν ἔτρεψε σέ

φυγή, ὅλοι φοβοῦνταν ὅτι ἦταν ἐπικείμενη μία γερμανική εἰσβολή πού θά ἐπιχειροῦσε νά σώσει τό γόητρο τοῦ ἀήττητου ὥς τότε Ἄξονα. Φυσικά, αὐτό τό ἤξερε πολύ καλά κι ὁ Μεταξᾶς, ὁ ὁποῖος ἀγωνίστηκε μέ ὅλες του τίς δυνάμεις νά ἀποσοβῇ ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο καί τουλάχιστον νά μὴν τό προκαλέσει μέ κάποια ἐπιτόλμηση ἐνέργεια. Μάλιστα ἐγίναν προσπάθειες ἀπό τόν ἐλληνική καταγωγῆς ἀρχηγό τῆς Γερμανικῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν, Φόν Κανάρη, καί τούς πρέσβεις τῆς Ἑλλάδας στή Μαδρίτη καί στό Παρίσι γιά νά ἐπέλθει εἰρηνευτική συμφωνία Ἑλλάδας-Ἰταλίας μέ γερμανική διαμεσοδίαβηση, παρόλο πού ἐπισήμως ἡ ἐλληνική πλευρά ἀπέκρουε κάθε τέτοια πρωτοβουλία.

Βέβαια μία συνθήκη εἰρήνης ἦταν κάτι πού σέ καμία περίπτωση δέν ἤθελαν οἱ Ἄγγλοι, φυσικοὶ σύμμαχοι τῆς Ἑλλάδας λόγῳ τῆς γεωπολιτικῆς θέσης της. Αὐτοὶ ἐπιδίωκαν τήν παραμονή τῆς Ἑλλάδας στόν πόλεμο, καθὼς μετά τήν πώση τῆς Γαλλίας εἶχαν μείνει χωρίς συμμάχους καί ἤθελαν νά διατη-

ρηθεῖ πάση θυσίᾳ ἀνοικτό τό μέτωπο τῶν Βαλκανίων γιά τόν Ἄξονα. Γιά τόν λόγον αὐτό ἀπέφυγαν νά βοηθήσουν οὐσιαστικά τήν Ἑλλάδα κατά τή διάρκεια τοῦ ἐλληνοϊταλικοῦ πολέμου, γιά νά μήν καταγάγει ἕνα συντριπτικό πλῆγμα στήν Ἰταλία καί στή συνέχεια βγεῖ ἀπό τόν πόλεμο. Ἔτσι ἡ μόνη βοήθεια πού ἔδωσαν ἦταν πολεμικό ὑλικό καί λίγα ἀεροπλάνα. Ὅταν ὁμως ἄρχισε νά γίνεται ὁρατό τό ἐνδεχόμενο μιᾶς γερμανικῆς εἰσβολῆς, προσφέρθηκαν νά στείλουν δυό μέ τρεῖς μεραρχίες γιά βοήθεια στήν Ἑλλάδα. Ὁ Μεταξᾶς ἀρνήθηκε ἐπανειλημμένα, γιατί ἐκτιμοῦσε ὅτι ἂν ἤθελαν οἱ Ἀγγλοι νά βοηθήσουν οὐσιαστικά γιά νά ἀντιμετωπιστεῖ ἡ Γερμανία, θά ἔπρεπε νά στείλουν τουλάχιστον ἐννιά μεραρχίες. Σέ διαφορετική περίπτωση, τό μόνο πού θά κατάφερναν θά ἦταν νά προκαλέσουν τήν εἰσβολή τῶν Γερμανῶν, κάτι πού φαίνεται ὅτι ἐπιθυμοῦσαν οἱ Ἀγγλοι. Δυστυχῶς ὁμως, στίς 29 Ἰανουαρίου τοῦ 1941 ὁ Μεταξᾶς πέθανε αἰφνιδίως, κάτι τό ὁποῖο ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος προκάλεσε σέ πολλούς ὑποψίες γιά ἀνάμειξη τῶν Ἀγγλων. Ὁ βασιλιάς Γεώργιος Β΄ κι ὁ νέος πρωθυπουργός Κορυζῆς δέν εἶχαν πλέον τό σθένος νά ἀντισταθοῦν στίς ἐπιθυμίες τῶν Ἀγγλων κι ἔτσι λίγες μέρες μετά ἔφτασε ἕνα ἐκστρατευτικό σῶμα 60.000 περίπου Βρετανῶν καί Νεοζηλανδῶν. Ἡ γερμανική εἰσβολή ἦταν πλέον ἀναπόφευκτη.

Οἱ Γερμανοί διέσχισαν τόν ποταμό Δούναβη μέ μεγάλη δύναμη, περίπου 700.000 ἄνδρες, γιά νά ἐπιτεθοῦν μέσω τῆς Βουλγαρίας στήν Ἑλλάδα.

Ἡ ἐπίθεση ἐκδηλώθηκε στίς 6 Ἀπριλίου στίς 5.15 π.μ. στά ὄχυρά τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ μέ συνδυασμό ἀρμάτων, πεζικοῦ καί ἀεροπλάνων. Οἱ λιγοστοί ὁμως ἑλληνες στρατιῶτες ἀντιστέκονταν μέ πείσμα καί οἱ

Γερμανοί παρέμειναν καθηλωμένοι. Γιά τρεῖς ὁλόκληρες μέρες δέν μπορούσαν νά διασπασοῦν τή γραμμή ἄμυνας ἀφήνοντας ἐκατοντάδες νεκρούς. Τότε συνέβη ἕνα ἀπρόοπτο γεγονός: Ἡ Γιουγκοσλαβία πού ἀρχικά εἶχε ὑπογράψει συμφωνία μέ τόν Ἄξονα, λίγες μέρες πρὶν εἶχε περάσει στό πλευρό τῆς Ἀγγλίας μετά ἀπό στρατιωτικό πραξικόπημα. Ὁ Χίτλερ ὀργισμένος τῆς ἐπιτέθηκε τήν ἴδια μέρα μαζί μέ τούς συμμάχους του, Ἰταλούς καί Οὐγγρους. Ἡ Γιουγκοσλαβία κατέρρευσε πάραυτα. Τότε ἕνα τμήμα τῶν γερμανικῶν δυνάμεων παρέκαμψε τή γραμμή Μεταξᾶ μέσω Γιουγκοσλαβίας κι ἐπιτέθηκε στήν Ἑλλάδα ἀπό τήν κοιλάδα τοῦ Ἀξιοῦ. Τά σύνορα ἐκεῖ φυλάσσονταν ἀπό δυό μόνο τάγματα, καθὼς οἱ Γιουγκοσλάβοι ἦταν σύμμαχοι, κι ἔτσι τά μεσάνυχτα τῆς 27ς Ἀπριλίου οἱ Γερμανοί βρῖσκονταν στή Θεσσαλονίκη στά νῶτα τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ.

Κάθε ἀντίσταση ἦταν πλέον μάταιη. Ἀκολουθήσε συνθηκολόγηση στίς 9 Ἀπριλίου γιά νά μή χύνεται ἄσκοπα ἐλληνικό αἷμα. Ὅταν παραδόθηκαν τά ὄχυρά, οἱ Γερμανοί ἔμειναν ἑκπληκτοί ἀπό τό πόσο λίγοι στρατιῶτες τά ὑπερασπίζονταν καί θαύμασαν τόν ἥρωισμό τους. Οἱ βρετανικές δυνάμεις ὑποχώρησαν πρὸς τήν Κρήτη, ὅπου τούς ἀκολούθησε ἡ κυβέρνηση γιά νά συνεχίσει τόν ἀγώνα μετά τήν εἴσοδο τῶν Γερμανῶν στήν Ἀθήνα στίς 27 Ἀπριλίου 1941. Ἀκολουθήσε ἡ τριπλή κατοχή ἀπό Γερμανία, Ἰταλία καί Βουλγαρία πού δυστυχῶς, μαζί μέ τόν ἐμφύλιον πόλεμο πού ἐκτυλίχθηκε κατά τή διάρκεια τῆς ἀλλῆς καί μετά ἀπ' αὐτήν, εἶχε τραγικές συνέπειες γιά τήν Ἑλλάδα.

*Παν. Μητσόπουλος
Φιλόλογος-Θεολόγος*

Ἡ ἐπιστήμη συναντᾷ τόν Δημιουργό

Ἡ Νεκρά Θάλασσα ζωντανεύει τὰ χειρόγραφα

Νεκρά Θάλασσα: μιά μεγάλη λίμνη στά σύνορα Ἰσραήλ καί Ἰορδανίας. Ἀποτελεῖ τό βορειότερο σημεῖο τοῦ ρήγματος τῆς Μεγάλης Ρηξιγενοῦς Κοιλάδας, τό ὁποῖο ἐκτείνεται ὡς τήν Ἀνατολική Ἀφρική. Ἡ Νεκρά Θάλασσα ἔχει μήκος 77χλμ καί μέγιστο πλάτος 16χλμ. Ἡ ἐπιφάνειά της βρίσκεται περίπου 400μ κάτω ἀπό τήν ἐπιφάνεια τῆς Μεσογείου, ἔχοντας ἔτσι τή χαμηλότερη ἐπιφάνεια στήν ἡπειρωτική γῆ!

Ἡ Θάλασσα ὀνομάστηκε Νεκρά ἐπειδή περιέχει μεγάλες ποσότητες διαλυμένων ἀνόργανων ἀλάτων (νατρίου, μαγνησίου, καλίου, θείου, χλωριούχου ἀσβεστίου κ.ἄ.), μέ ἀποτέλεσμα νά μή μπορεῖ κανένα ἔμβιο νά ἐπιζήσει στό ὑπερβολικά ἀλμυρό νερό της. Τό στοιχείο αὐτό συνάδει καί μέ τήν ἄποψη ὅτι στά βάθη της βρίσκονται τὰ ἐρείπια Σοδόμων καί Γομόρρας, πόλεις οἱ ὁποῖες σύμφωνα μέ τή βιβλική διήγηση καταστράφηκαν μέ φωτιά καί θειάφι ἐξ οὐρανοῦ λόγω τοῦ ἐξαιρετικά ἐκλυτου βίου τῶν κατοίκων. Πάντως οἱ Ἄραβες τήν ὀνομάζουν καί σήμερα Μπάχρ Λούτ (= θάλασσα τοῦ Λώτ) ἢ θάλασσα τῶν Σοδόμων.

Ἡ λίμνη εἶναι ἐπίσης γνωστή καί ὡς

Ἀλμυρά ἢ Θάλασσα τῶν Ἀλῶν (= ἀλάτων) κατὰ τήν Παλαιά Διαθήκη (Γέ 14, 3· Ἰη 3,16), καθὼς ἡ περιεκτικότητά της σέ ἀλάτι εἶναι δέκα φορές μεγαλύτερη ἀπό τοῦ νεροῦ τῆς θάλασσας, φτάνοντας τό ποσοστό τοῦ 24%! Λόγω τῶν περιεχομένων ἀλάτων τό νερό της ἔχει μεγαλύτερο εἰδικό βάρος ἀπό αὐτό τῆς θάλασσας πού φθάνει περίπου τό 1,162. Συνεπῶς ἔχει μεγαλύτερη ἄνωση, μεγαλύτερη πλευστότητα κι ἐπομένως μπορεῖ κανεῖς νά ἐπιπλέει χωρίς προσπάθεια!

Κανεῖς δέν θά μπορούσε νά ὑποψιαστεῖ πῶς στά σπήλαια γύρω ἀπό αὐτήν τή Νεκρά Θάλασσα κρύβονταν χειρόγραφα ἀνυπολόγιστης ἀξίας. Ἡ ἀνακάλυψη ἔγινε τό 1947 ἀπό τόν δεκαπεντάχρονο βεδουῖνο Μωχάμετ Ἐδ Δίβ. Ἀναζητώντας μία χαμένη κατσίκα του στήν περιοχή Κουμράν ἔρριξε μία πέτρα στό ἄνοιγμα μιάς σπηλιάς γιά νά τή φοβίσει καί νά βγεῖ ἔξω. Ὁ ἦχος ἀπό τή θραύση ἐνός πήλινου δοχείου τόν ὀδήγησε στήν ἀνακάλυψη τοῦ αἰώνα! Πιθάρια μέ κυλίνδρους!

Τήν ἐπόμενη χρονιά, ὅταν πλέον τό γεγονός πήρε ἑκταση, ἀνέλαβαν εἰδικοὶ ἐπιστήμονες μέ ἐπικεφαλῆς τόν G. Lan-

kester Harding, Διευθυντή των Αρχαιολογικών Ύπηρεσιών Ιορδανίας. Μαζί του συνεργάστηκε και ο Roland de Vaux, Διευθυντής της Γαλλικής Βιβλικής και Αρχαιολογικής Σχολής των Δομινικανών της Ιερουσαλήμ, καθώς κι ένα πλήθος έπιστημόνων από έρευννητικά κέντρα διαφόρων χωρών, μά και ή ανακάλυψη αυτή προκάλεσε τό ένδιαφέρον τής παγκόσμιας έπιστημονικής κοινότητας και ειδικότερα τών μελετητών τής Βίβλου. Γιατί άραγε;

Οι έπίσημες άνασκαφές πραγματοποιήθηκαν τό 1952 κι έφεραν στό φώς χειρόγραφα από 11 σπήλαια τής Νεκράς Θαλάσσης! Διαπιστώθηκε ότι πρόκειται για 900 ιουδαϊκά χειρόγραφα σέ περγαμνή και πάπυρο πού χρονολογούνται από τόν 3ο αι. π.Χ. έως και τόν 1ο αι. μ.Χ. γραμμένα στήν έβραϊκή, άραμαϊκή και έλληνική γλώσσα.

Η σημασία τής ανακάλυψης έγκειται στό γεγονός ότι ένισχύει τά μέγιστα τήν έπικύρωση του άυθεντικού πρωτοτύπου τής Παλαιάς Διαθήκης, καθώς πολλά χειρόγραφα περιέχουν άποσπάσματα σχεδόν από όλα τά παλαιοδιαθηκικά κείμενα!

Ύψίστης άξίας θεωρείται ό Μέγας κύλινδρος του Ήσαΐα. Αύτή ή κορυφαία ανακάλυψη στό σπήλαιο 1Q τής Νεκράς Θαλάσσης θά λέγαμε πώς ζωντάνεψε μπροστά στά μάτια τών έκπληκτων έπιστημόνων τή θεοπνευστία τής Γραφής. Τό χειρόγραφο βρέθηκε σέ πολύ καλή κατάσταση και σέ άντιπαρβολή μέ τό σημερινό βιβλίο -νέωτερο κατά μία χιλιετιρίδα- δέν παρουσιάζει ούσιώδεις διαφορές. Η έπιστημονική αυτή τεκμηρίωση ήρθε ως άπάντηση σέ όσους άμφισβητούσαν τίς προφητείες ιδιαίτερα του Ήσαΐα, του «πέμπτου ευάγγελιστή», και ισχυριζόνταν πώς οι λεπτομέρειες πού άναφέρει ό προφήτης για τή ζωή του Χριστού γράφτηκαν εκ τών ύστέρων. Νά, όμως πού τά προχριστιανικά χειρόγραφα του Κουμράν κράζουν περί τής αληθείας.

Γιά τούς πιστούς, αλλά και για κάθε άπροκατάληπτο άναζητητή τής αλήθειας, ό σημαντικότερος θησαυρός πού χάρισε στόν κόσμο ή Νεκρά Θάλασσα είναι αυτά τά χειρόγραφα του ζώντος θείου λόγου!

Άν. Τσιραμπίδης

Όμ. Καθηγητής Γεωλογίας Α.Π.Θ.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Άδελφότητα

* Παπαδοπούλου Εύαγγελία 10€ * Χατζοπούλου Καλλιόπη, εις μνήμην Φανής Χατζοπούλου, 50€.

Γιά τό Περιοδικό

* Γιαπιτζή Σοφία 20€ * Kalantidis Charalampos 26€ * Kalyvas Athanasia 14€ * Καρβουνίδου Ήσαΐα 10€ * Κιουτουκίδου Σοφία 10€ * Κτενᾶ Σοφία 10€ * Νίντσιου Μαρία 10€ * Συμεωνίδου Βάσω 10€ * Φειδάκη Βικτωρία 30€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

* Α.Π. 200€ * Β.Ε. 150€ * Γ.Π. 20€ * Δ.Ν. 50€ * Ζ.Ι. 100€ * Ι.Κ., εις μνήμην Χ.Κ., 300€ * Κ.Δ. 200€ * Κ.Ι. 300€ * Κ.Ν. 1.600€ * Σ.Π. 50€ * Τ.Α. 200€ * Τ.Ι. 500€ * Τ.Χ. 40€ * Τ.Χ. 500€ * Τριανταφυλλίδου Φρειδερίκη, εις μνήμην Πελαγίας Λαζάρου-Κωνσταντίνου, 100€ * Ράγιου Σουμέλα 50€ * Ανώνυμος 1.600€.

Γιά τή Φιλανθρωπία

* Μπακαγιάννη Όλγα 200€.

«Ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις»

Αληθινά, δέν τήν ἤθελε πιά τή ζωή της. Αληθινά, ἄν δέν φοβόταν τήν κόλαση θά εἶχε δώσει ἐδῶ καί καιρό τέρμα στό μαρτύριο πού ζοῦσε. Ἡ ἡλιόλουστη μέρα ἔκανε ἀκόμα μεγαλύτερη τή μουντάδα τῆς καρδιάς της. Ἡ ἀνοιξη, πού ἄλλοτε τή λάτρευε, τώρα τήν πονοῦσε! Ἐκλείσε τό παντζούρι της νά μήν μπαίνει ὁ ἥλιος, νά μή βλέπει τ' ἀνθισμένα παρτέρια στόν ἀπέναντι κήπο οὔτε τά χελιδόνια πού τιτίβιζαν εὐτυχισμένα.

- Καλύτερα θάνατος! ψιθύρισε καί σάν θάλασσα φούσκωσε ἡ καρδιά της καί πλημμύρισαν δάκρυα τά μάτια της.

Ἄναψε τό φῶς γιά νά βλέπει στή σκοτεινή πιά κάμαρά της. Δέν πρόλαβε νά καθίσει μπροστά στόν ἠλεκτρονικό ὑπολογιστή της, ὅταν ἄκουσε νά τῆς κτυποῦν τήν πόρτα. Κράτησε ἀκόμα καί τήν ἀνάσα της γιά νά μήν προδοθεῖ ὅτι ἦταν μέσα. Δέν ἤθελε νά δεῖ κανέναν, δέν ἤθελε ν' ἀνοίξει σέ κανέναν!

- Ναταλία, ἡ Χριστίνα εἶμαι, ξέρω πῶς εἶσαι μέσα, ἀνοίξέ μου, σέ παρακαλῶ!

Ἡ φωνή τῆς Χριστίνας ἔφερε στή Ναταλία καινούργιο κύμα δακρύων.

Χτύπησε, ξαναχτύπησε ἡ Χριστίνα, μά ἡ Ναταλία δέν ἀνοίξε.

Ἡ Χριστίνα! Πόσο ντρεπότανε ν' ἀντικρύσει τή Χριστίνα!

- Μή μοῦ πεῖς ὅτι κάνεις παρέα μέ τή «θεοῦσα», τῆς εἶπε εἰρωνικά πρὶν μιά βδομάδα ὁ Ἄλεξ.

- Εἶναι πολύ καλό κορίτσι, τόλμησε νά τοῦ πεῖ, καί κείνος ἔσκασε στά γέλια.

- Εἶναι πού δέν τῆς δόθηκαν ἀκόμα εὐκαιρίες, τῆς εἶπε πονηρά. Μόλις γνωρίσει τή ζωή, τί σημαίνει ζωή, τότε φοβᾶμαι πῶς θά σέ ξεπεράσει σέ κατακτήσεις.

- Μή μιλάς ἔτσι γιά τή Χριστίνα, τόν μάλωσε ἡ Ναταλία.

- Γιατί, κι ἐσύ ἔτσι δέν μᾶς παρουσιάστηκες μόλις ἦρθες ἀπ' τό χωριό; «Ἀθῶα περιστέρα»! Καί τώρα...

Σταμάτησε τότε ἀπότομα ὁ Ἄλεξ νά μιλά γιὰ τὸ εἶδε τά μάτια τῆς Ναταλίας νά βουρκώνουν.

Τά βήματα τῆς Χριστίνας ξεμάκρυναν καί ὁ θόρυβος τοῦ ἀσανσέρ σκότωσε κάθε ἐλπίδα νά μπεῖ ἡ Ἄνοιξη στό σπῖτι τῆς Ναταλίας. Ὁ ἥχος τοῦ κινητοῦ της τήν εἰδοποιοῦσε πῶς εἶχε μήνυμα. Τό ἀνοίξε ἀνόμεχτα, πῶς ἀπὸ μηχανικὴ κίνηση παρά ἀπὸ ἐνδιαφέρον νά δεῖ ποιὸς καί τί τῆς μηνοῦσε.

«Εἶμαι σίγουρη πῶς εἶσαι μέσα! Σέβομαι τήν ἐπιθυμία σου νά μείνεις μόνη. Νά περάσω τουλάχιστον τό ἀπόγευμα νά σέ πάρω ν' ἀκούσουμε μαζί τό τροπάριο τῆς Κασσιανῆς; Τό ἔχεις ἀκούσει ποτέ;».

ὦ, Χριστίνα, Χριστίνα! Ἄν τό ἄκουσε, ἄν τό ἤξερε λέει! Ἐκλείσε τά μάτια ἡ Ναταλία καί οἱ μνημεις μπῆκαν στό δωμάτιό της δίχως νά κτυπήσουν τήν πόρτα καί ἤθελε δέν ἤθελε τίς δέχτηκε.

- Μάνα, γιατί σ' ἀρέσει αὐτό τό τροπάριο, τί σχέση μπορεῖ νά ἔχει μέ σένα;

Γέλασε, θυμᾶται, ἡ μάνα της καί ὕστερα ἀναστένανε.

- Ἄχ, παιδί μου, τῆς εἶπε, κι ἐγὼ ἁμαρτωλὴ εἶμαι!

- Αὐτό ὅμως ταιριάζει σέ μιά γυναίκα πολὺ ἁμαρτωλὴ, ἐπέμεινε ἡ Ναταλία.

- Πού εἶχε ὅμως μιά θαυμαστή μετάνοια καί ἡ εὐγνωμοσύνη της μοσχομυρίζει σάν θυμίαμα μέχρι σήμερα.

- Ἐσύ ὅμως...

- Ἄν δέν φυλάξει ὁ Θεὸς παιδί μου, ὁ καθένας μας μπορεῖ νά γίνῃ πολὺ ἁμαρτωλός, τήν ἔκοψε ἡ μάνα της, ἡ ἀγία μάνα της καί συνέχισε τήν προσπάθεια πού ἄρχισε νά τό ἀποστηθίζει.

Θυμᾶται ἡ Ναταλία τή μάνα της νά τό λέει καί νά τό ξαναλέει: «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...».

Στὴν ἀρχὴ αὐτό τήν ἐκνεύριζε, ὅμως σιγά-σιγά δίχως νά τό καταλάβει ἄρχισε καί ἡ ἴδια νά τό μαθαίνει ἀπ' ἑξῶ. Ξαφνιάστηκε

ή μάνα της όταν τήν είδε νά κρατᾶ τό βιβλιαράκι τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί νά προσπαθεῖ νά μάθει ἀπ' ἔξω τό τροπάριο τῆς Κασσιανῆς.

- Ποῦ ξέρεις, τῆς εἶπε πειράζοντάς την ἡ Ναταλία, μπορεῖ μιά μέρα νά γίνω κι ἐγώ μεγάλη ἀμαρτωλή.

- Ὁ Θεός καί ἡ Παναγιά νά σέ φυλάξει, παιδάκι μου, τῆς εἶπε ἡ μάνα της καί τή σταύρωσε.

- «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις... Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις...».

Τό ἔλεγε τώρα καί τρανταζότανε ἀπό λυγμούς ἡ Ναταλία. Τό ἔλεγε τώρα καί τό ἔνωθε! Σάν νά τό ἔγραψε αὐτή ἢ σάν νά τό ἔγραψαν γι' αὐτήν. Πῶς ξέπεσε, πῶς ξεφτέλισε ἔτσι τόν ἑαυτό της! Οὔτε ἡ ἴδια ποτέ φαντάστηκε πῶς ὁ κατήφορός της δέν θά εἶχε σταματημό.

- Τό παιδί νά τό ἀναγνωρίσεις, συμβούλεψε τόν Ἄλεξ ἡ μάνα του, μά γιά γυναίκα σου θά πάρεις μιά γυναίκα τῆς προκοπῆς!

Ἐμεινε ἐκεῖ ὥρα πολλή γονατισμένη ἡ Ναταλία νά λέει καί νά ξαναλέει μέ λυγμούς τό τροπάριο. Καί οὔτε τήν πόρτα πού χτύπησε ἄκουσε. Μόνο σάν φώναξε καί πάλι ἐναγώνια τό ὄνομά της ἡ Χριστίνα, μόνο τότε ἔπαψε νά κλαίει.

Σηκώθηκε καί ἄνοιξε. Ὑστερα ἄνοιξε καί τήν καρδιά της στή φίλη της καί σάν ξαλάφρωσε ἄνοιξε καί τό παντζούρι της. Ὁ ἥλιος κόντευε νά βασιλέψει, ὁ κῆπος ἀπέναντι ἦταν στήν πιά καλή του ὥρα καί τά χελιδόνια σόπαιναν καθισμένα στά καλῶδια.

- Χτύπησε ἡ καμπάνα; ρώτησε ἡ Ναταλία.

- Ὅπου νά 'ναι θά χτυπήσει, ἀπάντησε ἡ Χριστίνα.

- Πᾶμε! εἶπε ἀποφασισμένη. «Ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή» πάει νά ψάλει τό τροπάριο πού γράφτηκε γι' αὐτήν.

- Πᾶμε νά βροῦμε Ἐκεῖνον πού ἔχει

«ἀμέτρητον τό ἔλεος», εἶπε ἡ Χριστίνα καί ἔβαλε στά χέρια τῆς Ναταλίας τό βιβλιαράκι τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.

Βγῆκαν στόν δρόμο συγκινημένες, μά καί χαρούμενες. Οἱ καμπάνες τῆς πιά κοντινῆς τους ἐκκλησίας κτύπησαν θαρρεῖς χαρούμενα. Σάν τό σχοινί νά μήν τό τραβοῦσε ἄνθρωπος, ἀλλά ἄγγελοι πού ἔκαναν χαρά «ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι». Καί ὅταν τά δύο κορίτσια βρέθηκαν ἀνάμεσα στό πλῆθος πού γέμισε τήν ἐκκλησιά γιά νά ἀκούσει τό τροπάριο τῆς Κασσιανῆς, ἔρριξαν πρῶτα τά μύρα τῆς μετάνοιας καί τῆς εὐγνωμοσύνης τους καί οἱ ἄγγελοι τά μάζεψαν. Καί μοσχομύρισε γῆ καί οὐρανός. Καί τό μύρο τῆς καρδιάς τῆς Ναταλίας ἐνώθηκε μέ κείνο τῆς ἁγίας μητέρας της, μά καί μ' ἐκεῖνο «τῆς ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσης γυναικός» καί κανεῖς δέν τό ἔμαθε, παρά μόνον ὁ οὐρανός!

Ἑλένη Βασιλείου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Σταυρός μέ Τίμιο Ξύλο. Σκευοφυλάκιο Ἱ. Ν. Ἀναστάσεως, Ἱεροσόλυμα.

Τῆς λευτεριάς τό μήνυμα

Σέ μία περίοδο ὅπου τά ἰδανικά καί οἱ ἀξίες ἀπαξιώνονται, ἡ ἐθνική κυριαρχία ἀμφισβητεῖται, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐπικρατεῖ ἕνας ἀνησυχητικός ἐφησυχασμός, οἱ νέοι τοῦ συνδέσμου «Λύχνος» δώσανε τό δικό τους ἀγωνιστικό μήνυμα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς 25ης Μαρτίου. Μέ τά τραγούδια καί τή θεατρική παράσταση ζωντάνεψαν τή μορφή τοῦ Γεωργάκη Ὀλύμπιου. Ὁ σπουδαῖος αὐτός ἀγωνιστής (1772-1821), ἀπό τούς πῖο ἄξιους συνεργάτες τοῦ Ἀλέξανδρου Ὑψηλάντη κατά τόν ἀγῶνα στίς Παραδουνάβιες Ἡγεμονίες, σκοτώθηκε κατά τήν πολιορκία τῆς Μονῆς Σέκου ἀπό τούς Τούρκους, ὅταν ἀνατίναξε τήν πυριτιδαποθήκη, γιά νά μὴν πέσουν αὐτός καί οἱ σύντροφοί του στά χέρια τῶν Τούρκων. Τό μήνυμα ξεκάθαρο: Ἡ ἐλευθερία κατακτῆθηκε μέ ἀγῶνες καί θυσίες, μέ πίστη στόν Θεό καί ἀγάπη στήν πατρίδα, καί δέν πρέπει σέ καμιά περίπτωση νά θεωρεῖται δεδομένη...

122

Εὐχάριστη εἶδηση

Στήν κατασκήνωση τῆς Καστανούσας γίνονται ἐργασίες γιά τήν ὁλοκλήρωση τοῦ τρίτου συγκροτήματος. Χρειάζομαστε βοήθεια γιά νά εἴμαστε ἔτοιμοι τό καλοκαίρι...

Πληροφορίες
στό τηλέφωνο:
2310 270630

Ἀρ. λογ.

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074-010184-792
Ο.Χ.Α. ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Γιά τούς συνδρομητές
τοῦ ἐξωτερικοῦ,

IBAN: GR50 0171 0740
0060 7401 0184 792

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

Σχόλιο στην επικαιρότητα

Προβληματισμοί σχετικά με την Πανορθόδοξη Σύνοδο

«Από καιρό ἄρχισαν κάποιοι δικοί μας κληρικοί νὰ θέλουν καὶ νὰ ἐπιδιώκουν νὰ δέσουν στενὲς σχέσεις με τοὺς παπικούς, πού ἐπὶ τόσους αἰῶνες μᾶς ρημάζανε. Γιατί σὲ ἀληθινά, δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγάλος ἀντίμαχος τῆς φυλῆς μας, κι ἐπίμονος... πού, σώνει καὶ καλὰ θέλει νὰ σβήσει τὴν Ὁρθόδοξια... Καὶ θὰ ἐξαφανισθεῖ (ἡ Ἑλλάδα) ὄχι τόσο εὐκόλα με τὸν ἀμερικανισμό πού πάθαμε, ὅσο ἂν γίνουμε στὴ θρησκεία παπικοί. Γιατί γι' αὐτοῦ πᾶμε. Παπικὴ Ἑλλάδα θὰ πεῖ ἀζαφάνιση τῆς Ἑλλάδας», ἔγραφε πρὶν ἀπὸ χρόνια ὁ αἰβαλιώτης Φώτης Κόντογλου¹.

Ἡ ἴδια ἱστορία, ὅμως, ἐπαναλαμβάνεται καὶ στίς μέρες μας, καθὼς ἐτοιμάζεται -ἢ προετοιμασία ξεκίνησε τὸ 1902- νὰ γίνει στὴν Κρήτη τὸν Ἰούνιο ἡ σύγκληση τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, προξενώντας πόνο καὶ ἀγωνία στίς καρδιές τῶν ὀρθοδόξων. Καὶ τοῦτο διότι ἡ θεματολογία της δὲν ἐξέφρασε ποτέ τὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα, τὸ ὁποῖο οὐδέποτε συμμετεῖχε στὴ διαδικασία τῆς προπαρασκευῆς της. Σημειώνει ἀποκα-

λυπτικά ὁ μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος: «Τὰ κείμενα τῶν θεμάτων αὐτῶν ὁλοκληρώθηκαν ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Διορθόδοξή Ἐπιτροπὴ καὶ παραπέμφθηκαν ἤδη στὴν Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο, χωρὶς νὰ τὰ γνωρίζῃ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας μας»². Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος -ἀπὸ τὸ 1961, πού ἄρχισαν οἱ Πανορθόδοξες Προσυνοδικές Διασκέψεις γιὰ τὴν παραπάνω Μεγάλῃ Σύνοδο- δὲν ἀσχολήθηκε με τίς ἀποφάσεις τῶν Διασκέψεων αὐτῶν σὲ ἐπίπεδο Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας», παρατηρεῖ ὁ καθηγητὴς τῆς Δογματικῆς κ. Δ.Τσελεγγίδης³.

Ὁ ἀποκλεισμός τῶν ἐπισκόπων συντελεῖται, ἐπίσης, καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι στὴν Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο θὰ συμμετέχουν μόνον 24 ἀρχιερεῖς ἀπὸ κάθε τοπικὴ ὀρθόδοξή Ἐκκλησία. Δικαίωμα ψήφου δὲν θὰ ἔχει ὁ κάθε ἐπίσκοπος ξεχωριστά, ἀλλὰ μόνον ὁ προκαθήμενος τῆς καθεμιᾶς, ὁ ὁποῖος θὰ ψηφίζει με βάση τὴν πλειοψηφία τῆς εἰκοσιτετραμελοῦς συνόδου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ὅμως, «καταργεῖται ἡ πρακτικὴ

ὄλων τῶν μέχρι τοῦδε Ἱερῶν Συνόδων... ὅπου κάθε ἐπίσκοπος ἔχει καί τή δική του ψήφο... καί καθιστᾷ τὰ μέλη τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου, πλὴν τῶν Προκαθημένων, διακοσμητικά στοιχεῖα, ἀφαιρεθέντος ἀπ' αὐτῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου», ὑπογραμμίζει ὁ μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος⁴.

Ἐπιπλέον, στό «ἐγκριθέν σχέδιο» διαβάζουμε: «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει τήν ἱστορικήν ὑπαρξίν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν, μὴ εὐρισκομένων ἐν κοινωνίᾳ μετ' αὐτῆς» (ἄρθρο 6, Σαμπεζύ-Γενεύη, 21-28 Ἰανουαρίου 2016). Εὐλόγη προβάλλει ἡ ἀπορία: Δέν ἀναιρεῖται ἔτσι ἡ πίστη μας στή «Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν»; Ἐξάλλου, «θεολογικά, δογματικά καί νομοκανονικά ἡ ἀπόδοση τοῦ τίτλου “Ἐκκλησία” σέ αἰρετικές ἢ σχισματικές κοινότητες εἶναι παντελῶς λανθασμένη, γιατί μία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ... Ἐάν εἶναι ἐκκλησίες οἱ αἱρέσεις, τότε ποῦ εἶναι ἡ μοναδική καί Μία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἁγίων Ἀποστόλων;» (μητροπ. Λεμεσοῦ, ἔ.ἀ.). «Υπάρχουν Χριστιανικές Ἐκκλησίες ἐκτός τῆς Μιάς, Ἀγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας;» (μητροπ. Ναυπάκτου⁵). Ἔτσι νομιμοποιοῦνται οἱ αἱρέσεις καί ἀναγνωρίζονται οἱ αἰρετικοί ὡς Ἐκκλησία! Δηλαδή «...ἕνα κείμενο πού προωθείται πρὸς ἔγκριση, ...εἰσηγεῖται οὐσιαστικά τήν Προτεστάντικὴ θεωρία τῶν “κλάδων” νομιμοποιώντας μέ τήν ἀποδοχή του τήν ὑπαρξὴ πολλῶν Ἐκκλησιῶν μέ πολύ διαφορετικά δόγματα» (Τσελεγγίδης, ἔ.ἀ.).

Στό ἴδιο ἄρθρο πληροφοροῦμαστε ἀκόμη ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μέ τή συμμετοχή της στήν Οἰκουμενική Κίνηση ἔχει ὡς «ἀντικειμενικόν σκοπόν τήν προλεΐανσιν τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδηγούσης πρὸς τήν ἐνότητα».

Τί εἶδους ἐνότητα Ἐκκλησιῶν ἀναζητεῖται στό πλαίσιο τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης καί ποῦ ἀποσκοπεῖ; Δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωση «ὅτι εἶναι δεδομένη ἡ διαίρεση στήν Ἐκκλησία καί οἱ προοπτικές τῶν διαλεγομένων ἀποβλέπουν στήν διασπασθεῖσα ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας» (Τσελεγγίδης⁶).

Γίνεται ἐπίσης ἀναφορά στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» (ἄρθρο 21). Εὐστοχα σημειώνει ὁ μητροπολίτης Λεμεσοῦ: «Ἡ ἀναφορά τοῦ κειμένου στό “Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν” μοῦ δίνει τήν εὐκαιρία νά διατυπώσω τήν ἔνστασή μου ἀπέναντι σέ κατά καιροῦς διάφορα συγκρητιστικά ἀντικανονικά γεγονότα πού ἔγιναν σ' αὐτό, ἀλλά καί σ' αὐτήν ταύτην τήν ὀνομασίαν του, ἀφοῦ σ' αὐτό ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θεωρεῖται ὡς “μία ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν” ἢ κλάδος τῆς μίας Ἐκκλησίας, πού ψάχνει καί ἀγωνίζεται γιά τήν πραγμάτωσή της στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» (ἔ.ἀ.).

Ἐκπληξή προκαλεῖ τό ἄρθρο 22, τό ὁποῖο προλαμβάνει κάθε λογοκρισία καί ἐπιβάλλει φήμωση κάθε ἄλλης ἀπόψεως. Συγκεκριμένα ἀναφέρει: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θεωρεῖ καταδικαστέαν πᾶσαν διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὑπό ατόμων ἢ ομάδων, ἐπὶ προφάσει τηρήσεως ἢ διήθεν προασπίσεως τῆς γνησίας Ὁρθοδόξιας. Ὡς μαρτυρεῖ ἡ ὅλη ζωὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ διατήρησις τῆς γνησίας ὀρθοδόξου πίστεως διασφαλίζεται μόνον διὰ τοῦ συνοδικοῦ συστήματος, τό ὁποῖον ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπειτέλει τόν ἀρμόδιον καί ἔσχατον κριτὴν περὶ τῶν θεμάτων πίστεως».

Ἐπομένως οἱ ὀρθόδοξοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἀντιδράσουν ἀπειλοῦνται μέ ποινές καί κινδυνεύουν νά χαρακτηρισθοῦν ὡς αἰρετικοί. Δημιουργεῖται μάλιστα ἡ ἐντύπωση ὅτι ἡ

ἐπικείμενη Σύνοδος «προδικάζει τό ἀλάθητο τῶν ἀποφάσεών της... Στό ἄρθρο αὐτό παραγνωρίζεται τό ἱστορικό γεγονός ὅτι στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔσχατο κριτήριο εἶναι ἡ γρηγοροῦσα δογματική συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία στό παρελθόν ἐπικύρωσε ἢ θεώρησε ληστρικές ἀκόμη καί Οἰκουμενικές Συνόδους. Τό Συνοδικό Σύστημα ἀπό μόνο του δέν διασφαλίζει μηχανιστικά τήν ὀρθότητα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως. Αὐτό γίνεται μόνο ὅταν οἱ συνοδικοί Ἐπίσκοποι ἔχουν μέσα τους ἐνεργοποιημένο τό Ἅγιο Πνεῦμα καί τήν Ὑποστατική Ὁδό, τόν Χριστό δηλαδή, ὁπότε ὡς συνοδικοί εἶναι στήν πράξη καί «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις Πατράσι» (Τσελεγγίδης, ἔ.ἀ.). Ἔτσι, περιθωριοποιοῦνται οἱ κληρικοί, οἱ μοναχοί καί ὁ εὐσεβής λαός, πού ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ θεματοφύλακες τῆς ἀκεραιότητος τῆς ὀρθόδοξης πίστεως μας. Ὅμως, «οὔτε σύνοδος ἄνευ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε λαός ἄνευ συνόδου Ἐπισκόπων μποροῦν νά θεωρήσουν ἑαυτούς σῶμα Χριστοῦ καί Ἐκκλησίαν Χριστοῦ καί νά ἐκφράσουν σωστά τό βίωμα καί τό δόγμα τῆς Ἐκκλησίας» (μητροπ. Λεμεσοῦ, ἔ.ἀ.).

Ἐκτιμώντας συνολικά τό «ἐγκριθέν σχέδιον» τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως (Σαμπεζύ-Γενεύη, 10-17 Ὀκτωβρίου 2015) ὁ κ.Τσελεγγίδης παρατηρεῖ: «Οἱ ἐμπνευστές καί οἱ συντάκτες του ἐπιχειροῦν μιά θεσμική νομιμοποίηση τοῦ χριστιανικοῦ συγκρητισμοῦ-οἰκουμενισμοῦ μέ μιά ἀπόφαση Πανορθοδόξου Συνόδου. Αὐτό ὅμως θά ἦταν καταστροφικό γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Γι' αὐτό προτείνω, ταπεινῶς, τήν καθολική ἀπόσυρσή του» (ἔ.ἀ.).

Πόσο φωτισμένα συμβούλευε τήν Ἱεραρχία τῆς Σερβίας ὁ ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς: «Τό ὀρθοδοξότερον εἶναι νά μή

συγκληθεῖ καθόλου ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος ἢ νά μή συμμετάσχει κάποιος σ' αὐτήν». Διότι «τί δύναται νά περιμένει κανεῖς ἀπό μίαν τοιαύτην Οἰκουμενικήν Σύνοδον; Ἐν μόνον: σχίσματα καί αἱρέσεις καί διαφόρους ἄλλας συμφοράς. Αὐτό εἶναι ἡ βαθεῖα μου αἴσθησις καί ἡ πλήρης ὀδύνης ἐπίγνωσις. Δι' αὐτό παρακαλῶ καί ἱκετεύω τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας νά ἀποσχεῖ ἀπό τήν συμμετοχήν εἰς τήν προετοιμασίαν τῆς Συνόδου καί ἀπό τήν συμμετοχήν εἰς τήν Σύνοδον».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

1. Φ. Κόντογλου, *Τό βαθύ μυστήριον τῆς Ὁρθοδοξίας*, [Μυστικά Ἄνθη], 53.

2. Μητρ. Ναυπάκτου, *Ἐπιστολή (2η) πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, 20/1/2016.

3. Δ.Τσελεγγίδη, *Ἐπιστολή πρὸς τοὺς Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας*, Θεσσαλονίκη, 12/2/2016.

4. Μητρ. Λεμεσοῦ, *Ἐπιστολή πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου*, 11/2/2016.

5. Μητρ. Ναυπάκτου, *Ἐπιστολή (1η) πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, 18/1/2016.

6. Δ. Τσελεγγίδη, *Ἐπιστολή πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς*, Θεσσαλονίκη, 3/2/2016.

7. Ἰουστίνου Πόποβιτς, *Υπόμνημα Περί τήν μελετωμένην «Μεγάλην Συνόδον» τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Πρὸς τήν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας*, 1977. Σέ ἀντίστοιχο προηγούμενο ὑπόμνημα τό 1971 τόνιζε: «Προσωπικῶς δέν βλέπω, ὅτι κατὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ὑπάρχει πράγματι ἀναπόφευκτος ἀνάγκη διὰ τήν σύγκλησιν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἐάν ὅμως ὑπάρχη, ἡ παροῦσα στιγμή εἶναι ἡ πλέον ἀκατάλληλος εἰς τήν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας μας... Πᾶσα νέα Οἰκουμενική Σύνοδος δέν θά εἶναι οὔτε Ἁγία, οὔτε Οἰκουμενική, οὔτε Ὁγδόη, ἐάν πρωτίστως δέν δεχθῇ τὰς προγενεστέρας οἰκουμενικάς καί ἀσαλεύτους ἀποφάσεις τῶν».

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Ἡθική χρεωκοπία τῆς Εὐρώπης...

Συγκλονιστικά είναι ὅσα ἀναφέρει ὁ γερμανὸς ἐρευνητὴς τοῦ Ἰσλάμ Thorsten Gerald Schneiders, ὁ ὁποῖος καταγγέλλει ὅτι στό Duisburg τῆς Γερμανίας ὁ σαλαφισμός, ἀκραῖο ἰσλαμικὸ ἰδεολογικὸ ρεύμα καὶ ἰδεολογικὸς προθάλαμος τῶν τζιχαντιστῶν, ἔχει μετατραπῆ σέ κυρίαρχη κουλτούρα τῆς νεολαίας, καθὼς συγκεντρώνει κυρίως νέους ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι βρίσκονται στό κοινωνικὸ περιθώριο. Μάλιστα πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν ταξιδέψει στὴ Συρία γιὰ νὰ πολεμήσουν στό πλευρὸ τῶν τζιχαντιστῶν. Κύρια αἰτία γι' αὐτό ὁ Schneiders θεωρεῖ τὴν ἔλλειψη ἑνὸς ἰδεολογικοῦ ἢ θρησκευτικοῦ ὁράματος. Μία ἄλλη σοβαρὴ αἰτία εἶναι ἡ αἴσθηση τῆς ἐπαναστατικότητας πού δίνει ὁ σαλαφισμός σέ κοινωνίες πού ἔχουν παρουσιάσει ἔντονα σημάδια ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς παρακμῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ δύναμη πού προσφέρει στοὺς νέους ἓνα ντουφέκι στό χέρι σέ μία κοινωνία πού τοὺς ἔχει περιφρονήσει μὲ ἐγκληματικὸ τρόπο. Ἀνάλογα φαινόμενα παρατηροῦνται, σέ μικρότερη ἔκταση βέβαια, καὶ στὴ Γαλλία.

Ἡ φύση ἀπεχθάνεται τὸ κενό. Ἐφόσον ἡ Δύση πετάει ἔξω ἀπὸ τίς κοι-

ωνίες τῆς τὸν Χριστό, ἀναπόφευκτα οἱ νέοι θὰ τὸν ἀντικαταστήσουν μὲ κάτι ἄλλο, ἀκόμη καὶ μὲ τὸν Ἀλλάχ. Ἡ ἰσλαμοποίηση τῆς Εὐρώπης ἐντὸς τῶν τειχῶν.

Μαθητικὸ συνέδριο

Μέ χαρά πληροφορηθήκαμε ὅτι τὸ 1ο Πειραματικὸ Λύκειο Θεσσαλονίκης, «Μ. Ἀνδρόνικος», διοργάνωσε τὸ δεύτερο Μαθητικὸ Θεολογικὸ Συνέδριο (27-28/2) μὲ τὴ συμμετοχὴ 60 σχολείων ἀπὸ ὅλα τὰ διαμερίσματα τῆς πατρίδας μας. Ἐνδιαφέροντα ἦταν τὰ θέματα πού πραγματεύθηκαν οἱ μαθητικὲς ὁμάδες: Ἡ μορφὴ τῆς Παναγίας, Μοναχισμός, Μορφές Ἀγίων, Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη, Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ, Ἐρωτήματα Βιοθικῆς κ.ἄ. Οἱ νεαροὶ εἰσηγητὲς καὶ εἰσηγήτριες κατόρθωσαν ἄριστα νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν τεχνολογία στὴν ἔρευνα καὶ παρουσίαση τῶν ἐργασιῶν τους. Τὸ κυριότερο ὅμως πού ἀποκόμισαν ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ τους στό συνέδριο εἶναι ἡ αἴσθηση τῆς κοινῆς πίστεως καὶ τῆς κοινῆς τους θρησκευτικῆς κληρονομιάς.

Ἀξίζουν ὄντως θερμὰ συγχαρητήρια σ' αὐτοὺς καὶ στοὺς διοργανωτὲς καθηγητὲς τους.

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Κατευθυνόμενη «συγκίνηση»

Αίσθηση προκάλεσαν οί δηλώσεις τοῦ μητροπολίτη Κῶ καί Νισύρου κ. Ναθαναήλ σέ ραδιοφωνικούς καί τηλεοπτικούς σταθμούς. Ὁ σεβασμιώτατος κατήγγειλε τήν ἀπαράδεκτη συμπεριφορά ξένων δημοσιογράφων, οί ὁποῖοι πληρώνουν τούς πρόσφυγες γιά νά πέφτουν στή θάλασσα καί νά κάνουν ὅτι σώζονται, ἔτσι ὥστε νά ἔχουν ρεπορτάζ. Μία ὁμάδα δημοσιογράφων μάλιστα ἔδινε μπροστά στά μάτια του 20 εὐρώ σέ πρόσφυγες πού ἦταν στήν παραλία γιά νά κάνουν τούς πνιγμένους, ἔτσι ὥστε νά τούς τραβήξουν μέ τίς κάμερες. Σκοπός τους, συνέχισε ὁ σεβασμιώτατος, ἦταν νά δείξουν ὅτι ὁ κόσμος τοῦ νησιοῦ εἶναι κακός κι ἀδιαφορεῖ γιά τούς πρόσφυγες. Φαίνεται πάντως ὅτι πέρα ἀπό τό κυνήγι τῆς εἰδησης μέ κάθε κόστος, ὑπάρχουν κι ἄλλοι λόγοι γι' αὐτές τίς συμπεριφορές.

Ὁργανωμένο σχέδιο

Ὁ ὑπερτονισμός τῆς «ἀνθρωπιστικῆς» πλευρᾶς τῆς προσφυγικῆς-μεταναστευτικῆς κρίσης ἀπό τὰ ΜΜΕ φαίνεται ὅτι εἶναι κατευθυνόμενος γιά νά κρύψει ἄλλες σκοπιμότητες. Αὐτό

προκύπτει ξεκάθαρα κι ἀπό ὅσα πολὺ ἐνδιαφέροντα ἐπίσήμανε ὁ μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας μετά τή συμμετοχή του στήν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου σύσκεψη τοῦ ΟΗΕ ὡς ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὅπως ἀνέφερε στήν ἐκθεσή του, στή συνάντηση αὐτή ἔγινε ἀναφορά ἀπό τόν Διεθνή Ὁργανισμό Μετανάστευσης στό γεγονός ὅτι «προβλέπεται μείωση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρώπης ἀπό τὰ 450.000.000 στά 310.000.000 λόγω τῆς ὑπογεννητικότητας μέχρι τό 2050. Γιά νά ἀντιμετωπιστεῖ λοιπόν τό πρόβλημα πού θά δημιουργηθεῖ στά ἀσφαλιστικά ταμεῖα ἀπ' αὐτήν τήν κατάσταση, ἡ Εὐρώπη χρειάζεται αὐτό τό προσφυγικό ρεῦμα». Μάλιστα, εἰπώθηκε μέ κυνισμό ἀπό αὐτούς πού παρουσίασαν τὰ στοιχεῖα, ὅτι «ἂν δέν ὑπῆρχε ἡ συριακή κρίση, ἔπρεπε νά εἴχαμε δημιουργήσει μία παρόμοια». Λίγο καιρό πρὶν ἄλλωστε οἱ γερμανοί καί βρετανοί ἐργοδότες πίεσαν τίς κυβερνήσεις τους γιά νά δεχτοῦν τούς πρόσφυγες-μετανάστες ἔτσι ὥστε νά μπορέσουν νά μειώσουν τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια. Τά σχόλια περιτεύουν...

Σπό δάκρυ καί σπή θλίψη,
σπό δρόμο τό στενό
κι αν τύχει νά σηκώσω
κάποιο βαρύ σταυρό,
σέ μιᾶς ἐλιάς τή ρίζα
διαβάζω τ' όνομά Σου
καί τῆς ψυχῆς Σου ἀκούω
τό ἀναφιλητό...